

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
СХІДНОЄВРОПЕЙСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ЛЕСІ УКРАЇНКИ**

**ПРОГРАМА
ФАХОВОГО ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ
ДЛЯ ВСТУПНИКІВ НА ОСНОВІ СТУПЕНЯ «БАКАЛАВР»,
ОКР «СПЕЦІАЛІСТ»
ДЛЯ ЗДОБУТТЯ СТУПЕНЯ «МАГІСТР»
ЗІ СПЕЦІАЛЬНОСТІ – 081 «ПРАВО»**

Луцьк – 2020

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Програма фахового вступного випробування для здобуття ступеня “магістр” зі спеціальності – 081 “Право” розроблена відповідно до навчальних програм юридичного факультету Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки та складається з розділів: “Теорія держави і права”, “Конституційне право України”, “Цивільне право України”, “Цивільне процесуальне право України”, “Кримінальне право України”, “Кримінальне процесуальне право України”, списку рекомендованої літератури й нормативно-правових актів, а також положень щодо порядку оцінювання знань вступників.

Вимоги до рівня підготовки вступників

Учасник фахового випробування повинен:

– знати:

- основні теоретичні положення держави і права як на рівні їх загальних закономірностей виникнення, розвитку та функціонування, так і окремих державно-правових інститутів;
- загальнотеоретичні поняття і правові категорії;
- форми устрою держави, системи права, законодавства;
- соціальне призначення демократії, природних і невідчужуваних прав та свобод людини;
- концепцію правової держави та можливі шляхи її побудови в Україні;
- конституційний досвід розвитку України, її історичне правонаступництво;
- систему права та законодавства, а також механізми правового регулювання в різних галузях права;
- характер і зміст суспільних правовідносин, що регулюються різними галузями права;
- правовий статус особи у правовій державі;
- підстави юридичної відповідальності при порушенні чинного законодавства;
- форми захисту прав та охоронюваних законом інтересів фізичних і юридичних осіб;
- функції судової влади в системі державної влади;
- компетенцію і функції правоохоронних органів;
- соціальний і правовий зміст реалізації норм права;

– уміти:

- цілеспрямовано оперувати поняттями в умовах юридично значимої практичної ситуації, що виникла;
- аналізувати й узагальнювати юридичну практику, виявляти закономірності, методи та форми її здійснення;
- за допомогою особливих правил і прийомів повно, точно й швидко тлумачити нормативні й інші правові акти та договори;
- здійснювати вибір та аналіз правових норм;

- здійснювати правову кваліфікацію, тобто юридичну оцінку всієї сукупності фактичних обставин справи;
- здійснювати певний комплекс процесуальних юридично значимих дій, пов'язаних із вирішенням конкретної життєвої ситуації;
- здійснювати юридичне консультування;
- роз'яснювати окремі теоретичні конструкції, терміни;
- передбачати та пропонувати правомірні альтернативні варіанти вирішення юридичної справи;

– **мати навички:**

- вільного використання комп'ютерної техніки для вирішення практичних задач у своїй діяльності;
- застосування здобутих теоретичних знань з правознавства на практиці.

ТЕОРІЯ ДЕРЖАВИ І ПРАВА

Тема 1. ТЕОРІЯ ДЕРЖАВИ І ПРАВА ЯК ЮРИДИЧНА НАУКА

Загальна характеристика теорії держави і права. Передумови виникнення і розвиток загальнотеоретичної науки про державу і право. Предмет теорії держави і права. Сутність права і держави. Основні та загальні закономірності виникнення, розвитку та функціонування держави і права. Система юридичних понять.

Структура теорії держави та права. Теорія держави. Теорія права.

Функції загальної теорії держави і права як науки. Зміст онтологічної (пізнавальної), евристичної (винахідної), аксіологічної (оцінювальної), прогностичної, виховної, методологічної, ідеологічної та практично-прикладної функцій теорії держави і права.

Тема 2. ПОХОДЖЕННЯ ДЕРЖАВИ І ПРАВА

Причини і форми виникнення держави. Економічні, політичні, соціальні, культурні, психологічні фактори як основні причини виникнення держави. Основні теорії виникнення держави. Теологічна, органічна, договірна, завойовницька, космічна, патріархальна, класова та інші теорії виникнення держави. Ознаки, що відрізняють державу від організації публічної влади в первісному суспільстві. Особливості виникнення держави в різних народів світу. Співвідношення держави і суспільства.

Основні теорії походження права. Теологічна, природно-правова, позитивістська, нормативістська, психологічна, інтегральна та інші теорії походження права. Нормативне регулювання в первісному суспільстві. Ознаки права, що відрізняють його від соціальних норм первісного суспільства.

Взаємозв'язок держави і права.

Тема 3. ПОНЯТТЯ ТА ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА ДЕРЖАВИ

Поняття та ознаки держави. Суверенітет держави. Державна влада: поняття та структура.

Типологія держав. Цивілізаційний та формаційний підходи. Історичні типи держави (рабовласницький, феодальний, буржуазний, капіталістичний, соціалістичний, держава соціальної демократії).

Сутність держави.

Тема 4. ФУНКЦІЇ ДЕРЖАВИ

Поняття функцій і завдань держави та їхнє співвідношення. Система та зміст функцій держави. Внутрішні та зовнішні, основні та неосновні, постійні та тимчасові функції держави. Функції держави в гуманітарній, економічній та політичній сферах. Особливості внутрішніх і зовнішніх функцій сучасної держави та їхні види.

Форми здійснення функцій держави. Установча, правотворча, правозастосовча, правоохоронна діяльність держави. Методи здійснення державних функцій (заохочення, дозвіл, примус та ін.). Залежність функцій держави від її історичного типу. Функції Української держави в умовах реформування суспільства.

Тема 5. ФОРМА ДЕРЖАВИ

Поняття форми держави та її структурні елементи. Форма державного правління, форма державного устрою, державно-правовий режим.

Республіка та монархія як форми державного правління: їхня сутність та сучасні різновиди. Республіканська форма правління та її види. Загальна характеристика президентської, парламентської, змішаної республік. Основні ознаки монархії як форми правління. Необмежені монархії (абсолютні, деспотичні). Обмежені (конституційні) монархії (дуалістичні, парламентські). Нетипові монархії (виборна, теократична).

Форма державного устрою, прості та складні державні утворення. Унітарна держава та її характерні риси. Унітарні держави з автономним утворенням. Федеративний державний устрій, його види та ознаки. Форми міждержавних утворень (імперія, конфедерація, співдружність,

співтовариство, регіональні, економічні, політичні, військові та інші союзи), їх відмінність від унітарної та федеративної держави.

Поняття державно-правового режиму та його види. Характеристика демократичного та антидемократичного режимів, їх характерні риси. Особливості авторитарного, тоталітарного (фашистського, расистського, військово-диктаторського) режиму. Стан та перспективи розвитку форми Української держави.

Тема 6. МЕХАНІЗМ ТА АПАРАТ ДЕРЖАВИ

Поняття механізму держави, його структура та роль у здійсненні функцій держави. Державні організації, державні установи, підприємства у механізмі держави. Основні ознаки механізму держави.

Апарат держави та принципи організації і діяльності апарату сучасної демократичної держави. Поділ влади як принцип організації державного апарату, система стримувань і противаг. Органи держави, їх ознаки та характеристика. Класифікація державних органів.

Система державних органів України. Глава держави. Органи законодавчої, виконавчої та судової влади. Контрольно-наглядові органи. Механізм держави та місцеве самоврядування.

Форми та методи взаємодії органів держави і місцевого самоврядування (делегування функцій та повноважень держави органам місцевого самоврядування). Стан та перспективи розвитку державних органів України.

Тема 7. ПОЛІТИЧНА СИСТЕМА СУСПІЛЬСТВА. ДЕМОКРАТІЯ ТА ДЕРЖАВА

Розвиток ідей про політичну систему суспільства у світовій класичній думці про державу і право. Сутність політичної системи суспільства та її основні риси. Елементи політичної системи суспільства. Політичні відносини. Політичні суб'єкти (інститути, організації). Політичні й правові норми. Політична свідомість і політична культура.

Загальна характеристика та ознаки політичної влади. Співвідношення політичної та державної влади. Механізм політичної влади та опозиції. Місце і роль держави у політичній системі та здійснення державної влади.

Об'єднання громадян у політичній системі суспільства: поняття, види та засади їхньої діяльності. Поняття громадської організації та її види. Загальна характеристика політичних партій, види та функції політичних партій.

Форми впливу органів держави на політичні партії, рухи, інші об'єднання громадян і трудові колективи. Взаємодія політичних партій, рухів, інших громадських об'єднань, трудових колективів з державою.

Поняття і основні риси демократії як виду державно-політичного режиму. Основні теорії демократії. Функції і принципи демократії. Форми (безпосередня та представницька) та інститути демократії. Поєднання демократії і захисту інтересів соціальних меншин. Демократія і місцеве самоврядування.

Тема 8. ПРАВОВА СУТНІСТЬ ТА ХАРАКТЕРНІ ОЗНАКИ ПРАВОВОЇ, ДЕМОКРАТИЧНОЇ ТА СОЦІАЛЬНОЇ ДЕРЖАВИ. ГРОМАДЯНСЬКЕ СУСПІЛЬСТВО

Ідея правової держави як загальнолюдська цінність, її становлення і розвиток.

Внесок мислителів минулого і сучасності в теорію правової держави. Характерні риси та ознаки правової держави. Закріплення у конституціях та інших законах основних прав і свобод людини. Панування у суспільстві законів, які виражають волю більшості населення.

Україна як правова держава. Особливість принципу верховенства права у правовій державі. Сутність і мета розподілу влади.

Поняття та ознаки демократичної держави. Поняття та ознаки соціальної держави.

Поняття та загальна характеристика громадянського суспільства. Структура громадянського суспільства.

Тема 9. ДЕРЖАВА І ОСОБА

Поняття та види правового статусу особи. Загальний, спеціальний та індивідуальний правовий статус. Структура правового статусу особи (суб'єктивні права, законні інтереси,

юридичні обов'язки, гарантії здійснення прав та обов'язків, правосуб'єктність, громадянство та ін.).

Поняття основних прав, свобод і обов'язків людини. Історичний розвиток прав людини (теорія трьох поколінь). Класифікація основних прав, свобод і обов'язків людини та громадянина. Особисті права і свободи людини та громадянина. Політичні права і свободи людини та громадянина. Соціально-економічні та культурні права і свободи людини та громадянина. Конституційні обов'язки людини і громадянина. Права дитини. Гарантії прав свобод і обов'язків людини та громадянина. Правовий захист прав і свобод людини та громадянина.

Тема 10. ПОНЯТТЯ ПРАВА. СУЧАСНЕ ПРАВОРОЗУМІННЯ

Розуміння права. Багатозначність права (суб'єктивне і об'єктивне, природне і позитивне, загальносоціальне і юридичне). Загальне поняття та ознаки об'єктивного права. Нормативність, загальнообов'язковість, системність, формальна визначеність, забезпеченість і гарантованість права. Сутність права. Цінність права. Функції права: загальносоціальні та юридичні (регулятивна, охоронна, захисна). Принципи права.

Право як головний соціальний регулятор суспільних відносин, як система норм, сукупність правил поведінки загального характеру, основа організації та функціонування державної влади, об'єднань громадян, кожної особи. Право як міра свободи. Взаємозв'язок права з економікою та політикою. Право і закон.

Тема 11. НОРМИ ПРАВА В СИСТЕМІ СОЦІАЛЬНОГО РЕГУЛЮВАННЯ

Поняття, види та основні ознаки соціальних норм. Соціальні норми як загальні правила поведінки людей у суспільстві, що зумовлені об'єктивними закономірностями і забезпечені різноманітними засобами соціального впливу.

Класифікація соціальних норм. Норми моралі. Звичаї і традиції. Політичні норми. Норми громадських об'єднань (корпоративні норми). Технічні та естетичні норми. Релігійні норми. Норми права.

Поняття та ознаки норм права. Місце норм права в системі соціальних норм. Спільність та відмінність норм права від інших соціальних норм. Ознаки, що відрізняють норми права від норм моралі.

Структура норм права. Гіпотеза, диспозиція, санкція. Співвідношення норм права і статті закону. Види норм права.

Розмежування норми права за суб'єктами правотворчості, або за субординацією у правовому регулюванні. Норми права органів державної законодавчої влади, органів державної виконавчої влади, глави держави та інших суб'єктів правотворчості.

Розподіл норм права за дією на коло суб'єктів, за дією в часі, за територіальною дією. Загальні, спеціальні, виняткові норми права. Норми права постійні та тимчасові, загальнодержавні та місцеві.

Тема 12. ПРАВОУТВОРЕННЯ ТА ФОРМИ (ДЖЕРЕЛА) ПРАВА

Правоутворення. Правотворчість: поняття, принципи і види. Соціальне призначення правотворчості. Етапи правотворення. Підготовка нормативно-правового акта. Прийняття тексту проекту нормативно-правового акта. Погодження проекту нормативно-правового акта. Доопрацювання проекту. Внесення проекту в правотворчий орган. Обговорення проекту в правотворчому органі. Голосування проекту. Підписання законопроекту. Опублікування і оприлюднення нормативно-правового акта. Принципи правотворчості.

Поняття форми права. Джерела (форми) права та їх класифікація. Правовий звичай. Правовий прецедент. Нормативний договір. Нормативно-правовий акт. Правова доктрина. Релігійно-правовий текст.

Види нормативно-правових актів. Загальна характеристика законів і підзаконних актів. Властивості нормативно-правових актів. Конституція держави – основа правової системи. Відмінність нормативно-правових актів від індивідуальних актів (актів застосування). Дія нормативно-правових актів у часі, просторі й за колом осіб. Чинність нормативно-правових актів. Пряма, зворотна, переживаюча дія нормативно-правових актів.

Тема 13. СИСТЕМА ПРАВА ТА СИСТЕМА ЗАКОНОДАВСТВА. СИСТЕМАТИЗАЦІЯ НОРМАТИВНО-ПРАВОВИХ АКТІВ

Поняття системи права. Структурні елементи системи права: правова норма, інститут права, підгалузь права, галузь права. Предмет і метод правового регулювання як підстава поділу системи права на інститути і галузі.

Система законодавства: поняття та види. Галузева (горизонтальна), субординаційна (вертикальна) та федеративна система законодавства.

Система права і система законодавства: співвідношення і взаємозв'язок. Матеріальне та процесуальне право. Публічне та приватне право: загальне поняття та види.

Систематизація нормативно-правових актів (законодавства). Кодифікація, консолідація, звід та інкорпорація нормативно-правових актів. Характерні риси кодифікації. Сучасна кодифікація законодавства в Україні, її основні напрямки, форми та значення у забезпеченні правового стану суспільства і держави. Облік нормативно-правових актів.

Тема 14. ТЛУМАЧЕННЯ НОРМ ПРАВА

Поняття і необхідність тлумачення права. Сутність тлумачення-з'ясування, тлумачення-роз'яснення. Засоби тлумачення норм права, поняття та основні риси.

Грамаітичне (філологічне, семантичне, лінгвістичне) тлумачення правових норм. Логічне, історичне та наукове тлумачення правових норм. Види тлумачення права за суб'єктами. Офіційне і неофіційне тлумачення права та його види. Автентичне, делеговане (легальне) та доктринальне, професійне тлумачення норм права. За обсягом: буквальне, поширювальне та обмежувальне тлумачення. За сферою дії: нормативне, казуальне (індивідуальне).

Акти тлумачення, їх види та юридична природа.

Тема 15. РЕАЛІЗАЦІЯ ПРАВА

Сутність, поняття, основні ознаки реалізації права. Основні форми безпосередньої реалізації права. Використання норм права. Виконання приписів норм права. Дотримання норм права. Засоби забезпечення належної реалізації права.

Застосування норм права як особлива форма його реалізації. Основні ознаки застосування права. Індивідуальний характер застосування права. Застосування права як вид діяльності державних органів. Процесуальна форма застосування права. Прийняття індивідуального правового акту як кінцевий етап правозастосування. Механізми та основні стадії процесу застосування норм права. Загальні вимоги правильного застосування правових норм. Застосування правових норм за аналогією в разі прогалин у законодавстві. Аналогія закону й аналогія права. Юридичні колізії і способи їх вирішення.

Тема 16. ПРАВОВІДНОСИНИ

Поняття та основні ознаки правових відносин. Правовідносини як вольові суспільні відносини, створені на основі норм права. Індивідуальний характер правовідносин. Забезпеченість правовідносин засобом державного примусу. Основні види правовідносин. Регулятивні та охоронні, активні й пасивні, відносні й абсолютні правовідносини. Передумови виникнення і функціонування правовідносин. Взаємозв'язок норми права і правовідносин.

Суб'єкти правовідносин. Правоздатність і дієздатність суб'єктів правовідносин. Правовідносини як форма існування й реалізації прав і обов'язків. Обставини, з настанням яких виникають, змінюються або припиняються правові відносини. Юридичні факти та їх класифікація. Юридичні дії та події. Юридичні презумпції.

Тема 17. ПРАВОВА ПОВЕДІНКА. ЮРИДИЧНА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ

Поняття та структура правової поведінки. Поняття та основні ознаки правомірної поведінки. Види правомірної поведінки. Об'єктивна та суб'єктивна сторони правомірної поведінки. Маргінальна та конформістська поведінка, умови та причини їх існування у сучасному суспільстві.

Зловживання суб'єктивним правом. Об'єктивно протиправна поведінка.

Загальна характеристика та ознаки правопорушення. Протиправність, суспільна небезпека (шкідливість), вина (умисел, необережність), караність, деліктоздатність суб'єкта правопорушення. Елементи правопорушення. Суб'єкт, об'єкт, суб'єктивна сторона, об'єктивна сторона правопорушення. Види правопорушень. Злочини, проступки (види проступків). Причини правопорушень і шляхи їх усунення.

Поняття, ознаки, принципи і види юридичної відповідальності. Конституційна, цивільна, дисциплінарна, адміністративна, кримінальна, матеріальна відповідальності. Стадії юридичної відповідальності. Обставини, що виключають юридичну відповідальність. Підстави звільнення від юридичної відповідальності. Необхідна оборона і крайня необхідність. Презумпція невинуватості як гарантія прав людини та громадянина. Юридична відповідальність і державний примус.

Тема 18. ПРАВОСВІДОМІСТЬ І ПРАВОВА КУЛЬТУРА

Поняття та основні риси правової свідомості. Структура правової свідомості, її елементи: правова ідеологія, правова психологія, правова поведінка. Вплив правосвідомості на законотворчу та правозастосувальну діяльність. Види правової свідомості: теоретична, професійна, побутова. Професійна правосвідомість юриста. Поняття правової світоглядної ідеології.

Правова культура: її сутність та основні риси, форми прояву в суспільстві. Правові погляди і принципи. Правовий нігілізм, причини його виникнення, форми, вплив на стан режиму законності, реалізацію та забезпечення прав і свобод громадян. Роль правової культури у формуванні громадянського суспільства та правової держави. Правова культура у законодавчій і правозастосувальній діяльності. Професійна правова культура.

Тема 19. ЗАКОННІСТЬ І ПРАВОПОРЯДОК

Поняття законності. Сутність, основні ознаки та значимість законності. Загальність і обов'язковість додержання і виконання закону. Законність як метод цивілізованого державного управління. Принципи та вимоги законності.

Гарантії законності, їх поняття і види. Суспільні та юридичні гарантії законності. Недійсність нормативно-правових актів, прийнятих всупереч законам. Скасування або зміна неправових нормативно-правових актів державної влади. Контроль і нагляд за дотриманням законів спеціальними органами. Своєчасний та справедливий розгляд скарг громадян щодо порушення прав людини. Конституційні гарантії законності.

Суспільний та правовий порядок. Сутність правопорядку, його характерні риси. Структура, функції та принципи правопорядку. Взаємозв'язок правопорядку і законності. Законність, правопорядок і дисципліна.

Тема 20. ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ СУСПІЛЬНИХ ВІДНОСИН ТА ЙОГО МЕХАНІЗМ

Правове регулювання і його вплив на суспільні відносини. Поняття, предмет, прийоми і типи правового регулювання. Правове регулювання як владний вплив держави з допомогою всіх юридичних засобів на суспільні відносини з метою їх розвитку. Основні стадії правового регулювання.

Механізм правового регулювання як система засобів правового впливу на всі суб'єкти суспільного життя, формування їхньої правової поведінки. Елементи механізму правового регулювання. Правові норми. Юридичні факти. Індивідуальні юридичні приписи, правовідносини, акти реалізації норм права. Місце і роль держави у функціонуванні механізму правового регулювання відносин.

Якість правового регулювання суспільних відносин. Ефективність правового регулювання. Економічність правового регулювання. Цінність правового регулювання. Вимоги до механізму правового регулювання у державах соціальної демократії.

Тема 21. ПРАВОВА СИСТЕМА СУСПІЛЬСТВА

Поняття та ознаки правової системи суспільства. Структура правової системи суспільства, її підсистеми (інституціональна, нормативна, ідеологічна, функціональна, комунікативна).

Поняття правової сім'ї. Типи (сім'ї) правових систем сучасності. Континентальний (романо-германський) тип правових систем. Англосаксонський (прецедентний) тип правових систем. Релігійний та інші типи правових систем.

Правова система і право.

КОНСТИТУЦІЙНЕ ПРАВО УКРАЇНИ

Тема 1. ПОНЯТТЯ, СИСТЕМА І ДЖЕРЕЛА КОНСТИТУЦІЙНОГО ПРАВА УКРАЇНИ

Поняття конституційного права. Місце конституційного права в системі права України. Предмет і метод конституційного права. Система конституційного права. Джерела конституційного права. Наука конституційного права. Конституційне право як навчальна дисципліна.

Тема 2. КОНСТИТУЦІЙНО-ПРАВОВІ ВІДНОСИНИ.

Поняття конституційно-правових відносин. Види конституційно-правових відносин. Суб'єкти конституційно-правових відносин. Об'єкти конституційно-правових відносин. Підстави виникнення, зміни і припинення конституційно-правових відносин.

Тема 3. ПОНЯТТЯ ТА СУТНІСТЬ КОНСТИТУЦІЇ ЯК ОСНОВНОГО ЗАКОНУ ДЕРЖАВИ І СУСПІЛЬСТВА

Поняття та суть конституції. Функції конституції. Порядок прийняття конституції. Способи прийняття конституції. Класифікація конституцій. Функції, юридичні властивості конституцій, мова та стиль. Принципи конституції. Поняття та зміст конституціоналізму. Основні етапи світового конституційного розвитку.

Тема 4. ХАРАКТЕРИСТИКА ЧИННОЇ КОНСТИТУЦІЇ УКРАЇНИ

Юридичні властивості Конституції України. Функції Конституції України. Реалізація та тлумачення Конституції України. Правова охорона Конституції України. Основні етапи конституційного розвитку України.

Тема 5. ОСНОВИ КОНСТИТУЦІЙНОГО ЛАДУ УКРАЇНИ

Поняття конституційного ладу та його основ. Характеристика України як конституційної держави. Народний суверенітет, республіканська форма правління, унітарний державний устрій. Політичні, економічні та соціальні засади конституційного ладу. Конституційні принципи мовної політики. Конституційно-правове регулювання державної символіки України.

Тема 6. ОСНОВИ ПРАВОВОГО СТАТУСУ ЛЮДИНИ І ГРОМАДЯНИНИ

Поняття і сутність правового положення особи в державі. Поняття прав і свобод людини. Класифікація основних прав людини. Основні тенденції розвитку прав людини. Проблеми обмеження здійснення прав людини. Теоретичні проблеми імплементації міжнародних норм щодо прав людини в національне законодавство. Принципи правового статусу людини і громадянина.

Тема 7. ГРОМАДЯНСТВО В УКРАЇНІ

Поняття громадянства. Принципи громадянства в Україні. Підстави набуття громадянства України. Підстави припинення громадянства України. Повноваження державних органів України щодо вирішення питань громадянства.

Тема 8. ЗМІСТ КОНСТИТУЦІЙНИХ ПРАВ, СВОБОД І ОБОВ'ЯЗКІВ ЛЮДИНИ ТА ГРОМАДЯНИНА

Особливості основних прав, свобод і обов'язків громадян України, їх класифікація. Конституційне регулювання особистих прав і свобод людини та громадянина. Політичні права і

свободи людини та громадянина. Конституційне регулювання основних соціально-економічних та культурних прав і свобод людини та громадянина. Основні обов'язки людини і громадянина. Взаємозв'язок прав та обов'язків. Підстави і порядок обмеження конституційних прав і свобод людини та громадянина. Гарантії, механізм реалізації та способи захисту основних прав і свобод людини і громадянина.

Тема 9. КОНСТИТУЦІЙНО-ПРАВОВИЙ СТАТУС ІНОЗЕМЦІВ, ОСІБ БЕЗ ГРОМАДЯНСТВА, БІЖЕНЦІВ, ОСІБ, ЯКІ ПОТРЕБУЮТЬ ДОДАТКОВОГО АБО ТИМЧАСОВОГО ЗАХИСТУ, ЗАКОРДОННИХ УКРАЇНЦІВ ТА ІММІГРАНТІВ В УКРАЇНІ

Поняття "іноземець". Категорії іноземців і особливості їх правового статусу. Принципи правового статусу іноземців. Основні права, свободи і обов'язки іноземців. Порядок в'їзду в Україну та виїзду з України іноземців.

Поняття біженців та особливості їх правового статусу. Правовий статус осіб, які потребують додаткового захисту. Конституційно-правове регулювання статусу осіб, які потребують тимчасового захисту.

Конституційно-правове регулювання статусу закордонних українців.

Поняття та елементи конституційно-правового статусу іммігрантів в Україні.

Тема 10. КОНСТИТУЦІЙНІ ЗАСАДИ ГРОМАДЯНСЬКОГО СУСПІЛЬСТВА. ПРАВОВИЙ СТАТУС ГРОМАДСЬКИХ ОБ'ЄДНАНЬ

Поняття, функції та структура громадянського суспільства. Конституційні основи взаємовідносин держави і громадянського суспільства. Загальна характеристика законодавства про громадські об'єднання і його значення для процесу державотворення в Україні. Порядок створення і припинення діяльності громадських об'єднань.

Професійні та творчі спілки як інститути громадянського суспільства.

Конституційно-правовий статус благодійних та релігійних організацій.

Органи самоорганізації населення як інститути громадянського суспільства.

Засоби масової інформації як інститути громадянського суспільства.

Тема 11. ФОРМИ БЕЗПОСЕРЕДНЬОЇ ДЕМОКРАТІЇ

Загальна характеристика законодавства про вибори. Поняття та види виборів. Поняття і принципи виборчого права. Поняття і типи виборчих систем. Порядок призначення виборів і створення виборчих округів. Виборчі комісії. Порядок висування претендентів і реєстрація кандидатів у депутати. Порядок проведення голосування та підведення підсумків виборів. Поняття та види референдумів. Предмет всеукраїнського і місцевих референдумів. Організація проведення референдумів. Юридичні наслідки референдумів.

Тема 12. КОНСТИТУЦІЙНА СИСТЕМА ДЕРЖАВНИХ ОРГАНІВ УКРАЇНИ. КОНСТИТУЦІЙНИЙ СТАТУС ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

Поняття державного органу України і його конституційний статус. Принципи організації і діяльності державних органів. Система органів державної влади. Конституційна модель розподілу влади в Україні. Роль Верховної Ради України як єдиного органу законодавчої влади. Структура Верховної Ради України. Правовий статус Голови Верховної Ради України. Комітети Верховної Ради України. Дія принципу стримування і противаг у стосунках законодавчої та інших гілок влади в Україні. Порядок формування Верховної Ради України та припинення її повноважень. Функції і повноваження Верховної Ради України. Організація роботи Верховної Ради України та її структурних підрозділів.

Тема 13. КОНСТИТУЦІЙНО-ПРАВОВИЙ СТАТУС НАРОДНОГО ДЕПУТАТА УКРАЇНИ

Загальна характеристика правового статусу народного депутата України. Вимоги до народних депутатів України. Несумісність депутатського мандату з іншими видами діяльності. Підстави та порядок дострокового припинення повноважень народних депутатів України. Основні

гарантії депутатської діяльності. Депутатська недоторканість народних депутатів України. Відповідальність народного депутата.

Тема 14. КОНСТИТУЦІЙНИЙ СТАТУС ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ

Поняття, правова природа та призначення інституту глави держави. Становлення інституту глави держави в Україні. Конституційно-правові основи обрання Президента України. Повноваження Президента України. Президент України як гарант державного суверенітету та територіальної цілісності України. Президент України у механізмі стримувань і противаг у системі розподілу влади в Україні. Припинення повноважень Президента України. Імпічмент Президента України.

Тема 15. КОНСТИТУЦІЙНО-ПРАВОВИЙ СТАТУС ОРГАНІВ ВИКОНАВЧОЇ ВЛАДИ В УКРАЇНІ

Поняття виконавчої влади і система її органів. Кабінет Міністрів України як вищий орган у системі органів державної виконавчої влади. Склад Кабінету Міністрів. Порядок формування Кабінету Міністрів та припинення його повноважень. Функції та повноваження Кабінету Міністрів України. Центральні органи виконавчої влади. Організація виконавчої влади в областях і районах України, містах Києві та Севастополі. Повноваження місцевих державних адміністрацій.

Тема 16. КОНСТИТУЦІЙНІ ОСНОВИ ПРАВОСУДДЯ В УКРАЇНІ

Поняття, сутність та завдання судової влади. Правосуддя. Конституційні засади судочинства в Україні. Система судоустрою в Україні. Вимоги до суддів. Конституційно-правовий статус суддів. Статус і повноваження Вищої ради правосуддя.

Загальна характеристика законодавства про прокуратуру. Прокурорська система в Україні. Функції прокуратури. Місце і роль прокуратури в правовій державі.

Тема 17. КОНСТИТУЦІЙНО-ПРАВОВИЙ СТАТУС КОНСТИТУЦІЙНОГО СУДУ УКРАЇНИ

Завдання, принципи і структура Конституційного Суду України. Повноваження Конституційного Суду України. Правовий статус та гарантії діяльності суддів Конституційного Суду України. Порядок провадження у справах у Конституційному Суді України.

Тема 18. КОНСТИТУЦІЙНІ ЗАСАДИ ТЕРИТОРІАЛЬНОГО УСТРОЮ УКРАЇНИ. КОНСТИТУЦІЙНИЙ СТАТУС АВТОНОМНОЇ РЕСПУБЛІКИ КРИМ

Поняття територіального устрою. Форма державного устрою. Ознаки України як унітарної держави. Поняття та система адміністративно-територіального устрою України. Принципи територіального устрою України. Поняття і основні риси автономної республіки. Конституційний статус Автономної Республіки Крим. Правовий статус тимчасово окупованої території України.

Тема 19. МІСЦЕВЕ САМОВРЯДУВАННЯ В УКРАЇНІ

Місцеве самоврядування як політико-правова категорія сучасного демократичного світу. Основні теорії та сучасні моделі місцевого самоврядування. Європейська хартія про місцеве самоврядування. Становлення та розвиток інституту місцевого самоврядування в Україні. Поняття та зміст місцевого самоврядування в Україні. Система та основні принципи місцевого самоврядування України. Матеріальна та фінансова основа місцевого самоврядування в Україні. Конституційно-правові засади формування місцевих рад як органів місцевого самоврядування. Структура та основні форми діяльності місцевих рад. Компетенція місцевих рад як органів місцевого самоврядування. Особливості організації місцевого самоврядування в м. Києві. Форми територіальної самоорганізації громадян. Гарантії місцевого самоврядування.

Тема 20. КОНСТИТУЦІЙНО-ПРАВОВА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ

Поняття та види конституційно-правової відповідальності. Місце конституційно-правової відповідальності в системі юридичної відповідальності. Суб'єкти і об'єкти конституційно-

правової відповідальності. Способи викладу основних положень конституційно-правової відповідальності у Конституції України. Розвиток загальних принципів конституційно-правової відповідальності в галузевому законодавстві.

ЦИВІЛЬНЕ ПРАВО УКРАЇНИ

I. ЗАГАЛЬНА ЧАСТИНА

Тема 1. ЦИВІЛЬНЕ ПРАВО ЯК ГАЛУЗЬ УКРАЇНСЬКОГО ПРАВА. ЦИВІЛЬНЕ ЗАКОНОДАВСТВО. НАУКА ЦИВІЛЬНОГО ПРАВА І НАВЧАЛЬНА ДИСЦИПЛІНА.

Право приватне і право публічне. Джерела приватного права. Приватне право як наднаціональна система права. Норми природного права як джерела права. Ознаки приватного права. Приватне і цивільне право.

Поняття цивільного права як галузі права. Ознаки цивільного права як самостійної галузі права. Предмет цивільного права: поняття та складові частини. Ознаки предмету цивільного права. Метод цивільно-правового регулювання. Диспозитивний (уповноважуючий, правонаділяючий) елемент методу цивільно-правового регулювання. Засади цивільного права та законодавства. Функції цивільного права. Загальноправові та спеціальногалузеві (цивілістичні) функції цивільного права. Структура (система) цивільного права

Поняття цивільного законодавства та його ознаки. Форми цивільного законодавства України: поняття та види. Акти цивільного законодавства України. Цивільний кодекс України – засадничий акт цивільного законодавства. Інші акти цивільного законодавства України. Дія актів цивільного законодавства в часі, просторі та за колом осіб.

Договори як форма цивільного законодавства. Співвідношення між актами цивільного законодавства та договорами. Звичаї як форма цивільного права (законодавства).. Міжнародні договори – специфічна форма цивільного законодавства.. Аналогія закону та аналогія права: поняття та застосування. Судова практика та її роль в удосконаленні цивільного законодавства.

Цивільне право як навчальна дисципліна. Предмет навчальної дисципліни. Цивільне право як галузь права. Цивільне право як система законодавства. Цивільне право як наука.

Особливості формування цивільного права в Україні. Реформування цивілістичної доктрини (концепції) цивільного права. Цивільний кодекс УРСР 1963 р.: зміст та особливості. Трансформація концепції цивільного права у незалежній Україні та створення нового Цивільного кодексу України.

Тема 2. ЦИВІЛЬНІ ПРАВОВІДНОСИНИ

Поняття цивільних правовідносин та їх ознаки. Загальна характеристика суб'єктів та об'єктів цивільних правовідносин. Учасники цивільних правовідносин: поняття, ознаки. Фізичні особи, юридичні особи як учасники цивільних правовідносин. Держава Україна, Автономна Республіка Крим, територіальні громади як учасники цивільних правовідносин. Цивільна правосуб'єктність учасників цивільних правовідносин. Правоздатність та дієздатність фізичних та юридичних осіб.

Об'єкти цивільних правовідносин. Ознаки та види об'єктів цивільних правовідносин. Матеріальні та нематеріальні блага як об'єкти цивільних правовідносин. Зміст цивільних правовідносин. Суб'єктивне цивільне право та його зміст. Суб'єктивний цивільний обов'язок та його зміст.

Види цивільних правовідносин. Майнові та немайнові правовідносини. Абсолютні та відносні правовідносини. Регулятивні та охоронні правовідносини. Речові та зобов'язальні правовідносини.. Підстави виникнення, зміни та припинення цивільних правовідносин: поняття та види. Класифікація юридичних фактів.

Тема 3. ФІЗИЧНІ ОСОБИ ЯК СУБ'ЄКТИ ЦИВІЛЬНОГО ПРАВА. ЮРИДИЧНІ ОСОБИ. УЧАСТЬ ДЕРЖАВИ, АВТОНОМНОЇ РЕСПУБЛІКИ КРИМ, ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ГРОМАД У ЦИВІЛЬНИХ ВІДНОСИНАХ

Поняття фізичної особи та її ознаки. Правоздатність фізичних осіб: поняття та зміст. Зміст (обсяг) правоздатності фізичної особи. Ім'я фізичної особи: поняття, порядок обрання. Зміна імені та порядок її реалізації. Місце проживання особи та місце її перебування. Порядок обрання та визначення місця проживання фізичної особи.

Поняття та елементи дієздатності фізичної особи. Повна дієздатність фізичних осіб. Часткова дієздатність фізичних осіб. Неповна дієздатність фізичних осіб. Надання повної цивільної дієздатності фізичній особі. Обмеження дієздатності фізичної особи та визнання її недієздатною. Визнання фізичної особи безвісно відсутньою. Оголошення фізичної особи померлою. Акти цивільного стану: поняття та види. Реєстрація актів цивільного стану. Фізична особа-підприємець: поняття, ознаки. Правосуб'єктність фізичної особи-підприємця.

Опіка та піклування: поняття, зміст, підстави встановлення. Реалізація правочинів опікунами в інтересах підопічних: поняття, умови, обмеження. Припинення опіки та піклування: поняття, підстави, порядок. Інститут помічника в цивільному праві: поняття, підстави реалізації. Правовий статус помічника.

Поняття та ознаки юридичної особи. Цивільна правосуб'єктність юридичної особи: поняття та зміст. Місцезнаходження юридичної особи. Філії та представництва юридичних осіб. Класифікація юридичних осіб: поняття, підстави. Юридичні особи приватного права: поняття, ознаки, види. Юридичні особи публічного права: поняття, ознаки. Види (форми) юридичних осіб приватного права. Товариства. Установи. Види підприємницьких товариств та їх статус. Комерційні та некомерційні товариства. Виникнення та припинення юридичних осіб. Установчі документи юридичних осіб. Державна реєстрація юридичних осіб: поняття, зміст, порядок, значення. Припинення юридичних осіб: поняття, підстави, способи. Реорганізація юридичних осіб: поняття, види. Ліквідація юридичних осіб: поняття, підстави, порядок. Правонаступництво юридичних осіб. Зупинення діяльності юридичної особи: поняття, підстави, порядок.

Суб'єкти публічного права як учасники цивільних правовідносин. Цивільна правосуб'єктність держави: поняття, зміст, ознаки. Цивільна правоздатність держави, Автономної Республіки Крим, територіальних громад у цивільних відносинах. Територіальна громада як суб'єкт цивільних відносин: поняття, правосуб'єктність. Правовий статус органів державної влади. Органи місцевого самоврядування та їх повноваження у реалізації правосуб'єктності держави.

Тема 4. ОБ'ЄКТИ ЦИВІЛЬНИХ ПРАВ (ПРАВОВІДНОСИН)

Поняття та ознаки об'єкта цивільних правовідносин. Класифікація об'єктів цивільних прав (правовідносин). Речі як об'єкти цивільних прав. Правовий режим речей: поняття, зміст, види. Дії та результат дій як об'єкти цивільних прав (правовідносин). Поняття послуги та її здійснення. Результат дій (результат робіт) як об'єкт цивільних правовідносин. Результати інтелектуальної, творчої діяльності як об'єкти цивільних прав. Інші об'єкти права інтелектуальної власності та їх правовий режим. Інформація як об'єкт цивільних прав та її види. Особисті немайнові блага як об'єкти цивільних прав: поняття та види. Цивільно-правовий захист особистих немайнових благ цивільним законодавством. Особисті немайнові права, спрямовані на індивідуалізацію особи. Особисті немайнові блага, спрямовані на забезпечення особистої недоторканності фізичної особи.

Інші матеріальні та нематеріальні блага як об'єкти цивільних правовідносин. Тварини як об'єкти цивільних прав та їх ознаки. Майнові права та обов'язки як об'єкти цивільних прав.

Тема 5. ЗДІЙСНЕННЯ ЦИВІЛЬНИХ ПРАВ І ВИКОНАННЯ ЦИВІЛЬНИХ ОБОВ'ЯЗКІВ

Поняття цивільного права, цивільного інтересу, цивільного обов'язку. Здійснення цивільних прав: поняття, способи, порядок. Суб'єктивне цивільне право: поняття, зміст. Відмінність суб'єктивного цивільного права від правоздатності. Цивільний обов'язок: поняття, типи, здійснення цивільних прав. Способи здійснення цивільних прав. Гарантії права особи на здійснення нею цивільного права. Межі здійснення цивільних прав: поняття, зміст, тлумачення.

Зловживання правом та його наслідки. Виконання цивільних обов'язків: поняття та зміст. Забезпечення виконання обов'язків.

Поняття захисту цивільних прав та інтересів. Способи захисту: поняття та види. Форми захисту цивільних прав: поняття та види. Поняття та зміст цивільного інтересу. Захист прав та інтересів судом. Право на відшкодування збитків: поняття, зміст, реалізація. Вимоги про відшкодування моральної шкоди: поняття, підстави пред'явлення та задоволення. Захист цивільних прав та інтересів у адміністративному порядку. Засади, порядок та способи участі органів державної влади, органів влади Автономної Республіки Крим, органів місцевого самоврядування та їх посадових і службових осіб у захисті цивільних прав та інтересів.

Захист цивільних прав та інтересів нотаріусом. Самозахист цивільних прав та інтересів: поняття, зміст та реалізація.

Строки й терміни реалізації та захисту цивільних прав. Встановлення початку та закінчення строків та термінів у реалізації та захисті цивільних прав. Строки захисту цивільних прав: поняття, зміст, види. Претензійний строк. Позовна давність: поняття, зміст, обчислення. Загальна та спеціальна позовна давність. Обчислення позовної давності. Переривання перебігу позовної давності: поняття, підстави, наслідки. Вимоги, на які не поширюється позовна давність.

Тема 6. ПРАВОЧИН

Поняття правочину та його ознаки. Відмінність правочинів від інших юридичних фактів у цивільному праві. Визначення місця вчинення правочину. Умови чинності правочинів. Зміст правочину. Правочиноздатність суб'єктів правочину. Форма правочину. Реальність правочину. Дотримання спеціальних умов укладення та реалізації правочинів. Презумпція правомірності правочину: поняття, зміст, спростування. Реальні та консенсуальні правочини. Абстрактні та каузальні правочини. Строкові та безстрокові правочини. Відкладальні та скасувальні умови у правочинах. Мовчання як спосіб виразу волі. Усна (словесна) форма правочину: поняття, зміст, вимоги. Проста письмова форма правочину. Способи виразу волі у письмовій формі. Нотаріальне посвідчення правочину: поняття, зміст, реалізація. Державна реєстрація правочинів: поняття, підстави, наслідки.

Тлумачення правочину. Суб'єкти тлумачення та способи його здійснення (правила тлумачення). Відмова від правочину: поняття, підстави, наслідки.

Недійсність правочинів: поняття, підстави, наслідки. Поняття та ознаки нікчемного (абсолютно недійсного) правочину. Визнання нікчемних правочинів дійсними. Оспорювані правочини: поняття, ознаки, наслідки. Презумпція дійсності правочину. Правові наслідки недійсності правочину. Двостороння реституція: поняття, зміст, застосування. Недійсність окремих частин правочину: поняття, зміст, наслідки. Правочини з дефектами суб'єктного складу: поняття, види, наслідки. Правочини з дефектами волі: поняття, види, наслідки. Правочини з дефектами форми та наслідки її недотримання. Правочини з дефектами змісту та порядку укладення правочину: поняття, види, основні та додаткові наслідки його укладення.

Тема 7. ПРЕДСТАВНИЦТВО

Поняття представництва у цивільному праві та його види. Підстави виникнення представництва. Добровільне представництво. Комерційне представництво: поняття, зміст, реалізація. Законне представництво: поняття, зміст, реалізація. Правовий статус законних представників. Склад відносин представництва. Права та обов'язки учасників правовідносин представництва. Передоручення: поняття, зміст, підстави та умови вчинення. Представництво за довіреністю. Представництво з перевищенням повноважень: поняття, зміст, наслідки.

Тема 8. ПРАВО ВЛАСНОСТІ У СИСТЕМІ РЕЧОВИХ ПРАВ. НАБУТТЯ ТА ПРИПИНЕННЯ ПРАВА ВЛАСНОСТІ. ВИДИ ПРАВА ВЛАСНОСТІ. ЗАХИСТ ПРАВА ВЛАСНОСТІ

Поняття та ознаки речового права. Право на чужі речі. Вторинні речові права: право повного господарського відання майном та право оперативного управління майном. Володіння у системі відносин з приводу речей.. Форми та види власності в Україні.. Право володіння: поняття та зміст. Право користування: поняття та зміст. Право розпорядження: поняття, зміст. Обов'язки власника

та їх здійснення. Обмеження повноважень власника на майно. Особливості здійснення права власності на національні, культурні та історичні цінності..

Підстави виникнення права власності: поняття та види. Первинні та похідні способи набуття права власності. Виробництво, переробка (специфікація) як способи виникнення права власності. Набуття права власності за набувальною давністю: поняття, умови. Набуття права власності на знахідку та скарб.

Припинення права власності: поняття та підстави. Відчуження власником майна, відмова власника від права власності: поняття, зміст, наслідки. Знищення майна, припинення права власності на майно, яке не може належати особі – як способи припинення права власності. Викуп пам'яток історії та культури, викуп земельної ділянки у зв'язку з суспільною необхідністю: поняття, умови, наслідки. Поняття приватної власності. Поняття державної власності. Поняття комунальної власності.. Обмеження права власності: ступінь, форми, порядок. Правовстановлюючі документи: поняття, зміст.

Поняття і види права спільної власності. “Ідеальна” та “реальна” частка у праві спільної власності. Право спільної часткової власності: поняття, зміст, ознаки. Підстави виникнення та припинення права спільної часткової власності на майно. Особливості права спільної часткової власності на майно. Здійснення права спільної часткової власності: поняття, зміст, умови. Переважне право купівлі частки у праві спільної часткової власності: поняття, зміст, умови та порядок реалізації. Припинення права спільної часткової власності на річ: поняття, підстави, порядок.

Право спільної сумісної власності: поняття, зміст, ознаки. Підстави виникнення права спільної сумісної власності. Здійснення права спільної сумісної власності: поняття, способи, порядок та умови. Припинення права спільної сумісної власності. Способи поділу спільної сумісної власності.

Охорона права власності в Україні. Захист права власності: поняття, зміст, засади, підстави, порядок. Цивільно-правові засоби захисту права власності: поняття, зміст, види. Позов власника про витребування майна з чужого незаконного володіння: поняття, зміст, підстави та умови. Позов власника про усунення перешкод у здійсненні права власності: поняття, зміст, підстави та наслідки. Позов про визнання незаконним акта, який порушує права власності: поняття, умови, порядок та наслідки. Позов про визнання права власності: поняття, умови та порядок пред'явлення. Інші способи захисту права власності: поняття та види.

Тема 9. СУМІЖНІ РЕЧОВІ ПРАВА

Загальна характеристика права на чужі речі. Ознаки права на чужі речі. Права користування чужими речами. Права розпорядження чужими речами. Поняття сервітуту та його зміст. Емфітевзис та його ознаки. Суперфіцій та його ознаки. Право володіння та його зміст. Інші речові права на майно. Іпотека.

Володіння (посідання) і право володіння чужим майном. Поняття володіння, його зміст та ознаки. Законне та незаконне володіння. Незаконне добросовісне та недобросовісне володіння. Підстави виникнення володіння (посідання) майном. Право володіння чужим майном. Зміст права володіння чужим майном. Підстави виникнення права володіння чужим майном. Припинення права володіння чужим майном.

Тема 10. ПРАВО ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ

Право інтелектуальної власності: поняття, зміст, ознаки. Суб'єкти права інтелектуальної власності: поняття, правовий статус. Види об'єктів інтелектуальної власності. Зміст права інтелектуальної власності: поняття та тлумачення. Особисті немайнові права суб'єктів права інтелектуальної власності (пов'язані з майном та не пов'язані з майном). Майнові права суб'єкта права інтелектуальної власності та їх види. Здійснення права інтелектуальної власності: поняття, зміст, способи.

Захист права інтелектуальної власності. Захист права інтелектуальної власності судом: поняття та способи. Спеціальні способи захисту права інтелектуальної власності.

Тема 11. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ ПРО ЗОБОВ'ЯЗАННЯ. ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ВИКОНАННЯ ЗОБОВ'ЯЗАНЬ

Поняття та зміст зобов'язання. Класифікація зобов'язань: підстави та види. Договірні та недоговірні зобов'язання. Елементи зобов'язань: поняття, види та зміст. Підстави виникнення зобов'язань. Припинення зобов'язань: поняття, способи, порядок. Правоприпиняючі юридичні факти як підстава припинення зобов'язань. Прощення боргу: поняття, зміст, наслідки. Поєднання кредитора та боржника в одній особі. Неможливість виконання зобов'язання: поняття, зміст, наслідки. Припинення зобов'язання смертю фізичної особи та ліквідацією юридичної особи.

Виконання зобов'язань: поняття, зміст, вимоги. Принципи виконання зобов'язань та їх види. Виконання зобов'язання належним чином: поняття, зміст. Особливості виконання зобов'язань з кількома кредиторами та кількома боржниками. Дострокове виконання зобов'язань: поняття, умови, наслідки. Зустрічне виконання зобов'язань при взаємних зобов'язаннях. Прийняття виконання зобов'язання: поняття, умови, наслідки.

Загальна характеристика засобів забезпечення виконання зобов'язань: поняття, зміст і види. Речово-правові та зобов'язально-правові засоби забезпечення виконання зобов'язань. Застава: поняття, зміст, предмет, підстави виникнення. Припинення відносин застави. Завдаток: поняття, зміст, функції. Завдаток як засіб забезпечення зобов'язань та форма цивільно-правової відповідальності. Притримання: поняття, зміст, ознаки. Припинення права на притримання. Зобов'язально-правові засоби забезпечення зобов'язань: поняття, ознаки. Неустойка та її властивості. Умови стягнення неустойки та її види. Порука: поняття, зміст, наслідки. Права та обов'язки сторін договору поруки. Припинення поруки. Гарантія: поняття, зміст. Ознаки гарантії. Відносини гаранта та принципала. Припинення гарантії.

Тема 12. ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ У ЦИВІЛЬНОМУ ПРАВІ

Поняття та ознаки цивільно-правової відповідальності. Особливості цивільно-правової відповідальності. Функції цивільно-правової відповідальності: поняття, ознаки. Підстава цивільно-правової відповідальності. Відповідальність у цивільному праві за відсутності вини боржника, збитків у кредитора та ін.

Часткова та солідарна відповідальність боржників. Додаткова (субсидіарна) відповідальність боржника. Повна та обмежена відповідальність боржника. Відповідальність за свої дії та за дії інших осіб. Форми цивільно-правової відповідальності: поняття та види. Підстави звільнення від цивільно-правової відповідальності: поняття та види. Вина кредитора. Непереборна сила. Випадок. Інші обставини, що спричинили неможливість виконання зобов'язання: поняття та види.

Тема 13. ЦИВІЛЬНО-ПРАВОВИЙ ДОГОВІР

Поняття договору у цивільному праві. Сутність, ознаки та значення договору в цивільному праві. Свобода договору та її зміст. Види договорів. Консенсуальні та реальні договори. Односторонні та багатосторонні договори. Оплатні та безоплатні договори. Остаточні та попередні договори. Майнові та організаційні договори. Звичайні (приватноправові) та договори публічні. Поняття господарського (підприємницького) договору та його ознаки.

Зміст (умови) цивільно-правового договору. Істотні, звичайні та випадкові умови договорів. Укладення договору: поняття, порядок, наслідки. Поняття оферти та акцепту та їх ознаки. Укладення договору на основі публічної оферти. Форма договору: поняття, зміст. Тлумачення договору: поняття, способи. Вирішення спорів, які виникають при укладенні договорів: поняття, порядок, зміст. Зміна та розірвання договору: поняття, умови, наслідки. Істотне порушення договору та його ознаки. Наслідки розірвання або зміни договору.

II. ОСОБЛИВА ЧАСТИНА

Тема 14. ДОГОВІР КУПІВЛІ-ПРОДАЖУ. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Поняття та види зобов'язань по передачі майна у власність. Поняття та ознаки договору купівлі-продажу. Предмет, ціна, форма договору купівлі-продажу.

Виконання договору купівлі-продажу. Відповідальність, сторін за порушення зобов'язань за договором. Поняття, ознаки та особливості договору роздрібною купівлі-продажу. Зміст, сторони,

форма та види. Правові наслідки порушення кількісних та якісних параметрів. Захист прав споживачів. Договір міни (бартеру): поняття, предмет, зміст та форма договору.

Тема 15. ДОГОВОРИ ПОСТАВКИ ТА ЕНЕРГОПОСТАЧАННЯ

Поняття, ознаки і значення договору поставки. Сторони в договорі поставки. Зміст договору поставки. Умови щодо якості продукції та її ціни. Інші умови поставки. Порядок і способи укладання договору поставки. Протокол розбіжностей.

Поняття та значення договору контракції. Відмінність договору контракції від договору поставки, купівлі-продажу. Сторони в договорі контракції. Порядок укладання договору контракції та його зміст. Предмет договору. Строки здачі продукції. Ціна продукції. Місце приймання-здачі продукції. Права та обов'язки сторін. Виконання договору.

Тема 16. ДОГОВІР ДАРУВАННЯ ТА ПОЖЕРТВИ

Поняття та ознаки договору дарування. Форма договору. Сторони та зміст договору дарування. Особливості договору про передачу дарунка в майбутньому. Підстави розірвання договору та правові наслідки. Права та обов'язки дарувальника. Підстави розірвання договору. Поняття, сторони, зміст договору пожертви.

Тема 17. ДОГОВІР РЕНТИ ТА ДОВІЧНОГО УТРИМАННЯ

Договір довічного утримання. Особливості суб'єктного складу. Зміст договору довічного утримання. Відмінність цього договору від договору купівлі-продажу. Підстава припинення договору довічного утримання. Поняття, ознаки та особливості договору ренти. Види договору ренти. Правові наслідки розірвання відплатної та безоплатної ренти.

Тема 18. ДОГОВОРИ МАЙНОВОГО НАЙМУ (ОРЕНДИ), ПОЗИЧКИ

Поняття, особливості та види зобов'язань по передачі майна в користування. Відмінності майнового найму, оренди, лізингу та позички.

Сторони і предмет договору майнового найму. Форма, строк та види договорів майнового найму. Укладання договору майнового найму. Права та обов'язки наймодавця і наймача. Виконання договору. Наслідки невиконання сторонами своїх зобов'язань. Припинення договору майнового найму. Дострокове розірвання майнового найму.

Договір найму житлового приміщення. Укладання договору найму житлового приміщення, форма і строк. Предмет договору найму жилого приміщення. Сторони договору найму жилого приміщення. Права та обов'язки сторін. Право на обмін жилого приміщення. Піднайм жилого приміщення. Тимчасові жильці.

Тема 19. ДОГОВІР БУДІВЕЛЬНОГО ТА ПОБУТОВОГО ПІДРЯДУ

Поняття та види капітального будівництва. Система підрядних договорів у будівництві. Організація договірних зв'язків. Договір на виконання будівельних і монтажних робіт. Сторони в договорі. Предмет, ціна, строк договору підряду. Порядок і строки укладання договору на капітальне будівництво. Права та обов'язки сторін. Виконання договору. Здача-приймання об'єкта в експлуатацію. Майнова відповідальність сторін за порушення зобов'язань.

Договір побутового підряду. Укладання і виконання договору. Захист прав споживачів у сфері побутового обслуговування населення.

Тема 20. ДОГОВОРИ ПЕРЕВЕЗЕННЯ

Поняття та види перевезень і їх правове регулювання. Договір на організацію перевезень вантажів. Поняття та види договору перевезень пасажирів і багажу. Зміст договору. Права та обов'язки сторін. Виконання договору перевезення. Відповідальність сторін за невиконання і неналежне виконання зобов'язань по перевезенню вантажів, пасажирів та багажу.

Тема 21. ДОГОВІР ЗБЕРІГАННЯ

Договір зберігання. Сторони, предмет та форма договору. Права та обов'язки сторін за договором. Відповідальність зберігача за втрату, недостачу та пошкодження майна. Договір

зберігання на товарному складі.. Права, обов'язки та відповідальність сторін. Спеціальні види зберігання: у ломбарді, у банку, у камерах схову, гардеробах, готелі. Договір охорони. Договір доручення, комісії, управління майном.

Поняття юридичних послуг та їх види.

Поняття договору доручення. Відмінність його від інших договорів. Сторони в договорі доручення. Форма договору. Зміст. Виконання договору доручення. Припинення договору доручення.

Договір комісії. Предмет, сторони та форма договору комісії. Права та обов'язки сторін. Взаємовідносини з третіми особами. Виконання і припинення договору комісії.

Поняття довірчого управління майном. Відмінність довірчого управління від юридичних послуг. Об'єкти довірчого управління. Зміст і виконання договору управління майном. Відповідальність довірчого управителя. Припинення договору управління майном та його правові наслідки.

Тема 22. ДОГОВІР ПОЗИКИ. КРЕДИТНИЙ ДОГОВІР

Поняття договору позики. Його предмет та форма. Права та обов'язки сторін.

Правове регулювання кредитних відносин. Види та форми кредиту. порядок оформлення кредитного договору. Відповідальність сторін. Комерційний кредит.

Поняття та зміст договорів банківського вкладу, банківського рахунку, факторингу.

Тема 23. НЕДОГОВІРНІ ЗОБОВ'ЯЗАННЯ. ДЕЛІКТИ

Поняття та види зобов'язань, що виникають з односторонніх дій, їх відмінність від інших зобов'язань. Публічна обіцянка винагороди. Зміст зобов'язань, що виникають з публічного обіцяння винагороди (в тому числі за конкурсом).

Поняття недоговірних зобов'язань та їх види. Особливості недоговірної відповідальності та її функції. Поняття зобов'язань, що виникають внаслідок заподіяння шкоди. Елементи і зміст зобов'язань, що виникають внаслідок заподіяння шкоди.

Загальні підстави відповідальності за завдану майнову шкоду. Окремі види зобов'язань із заподіяння шкоди. Особливості відшкодування шкоди, завданої злочином.

Тема 24. ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА СПАДКОВОГО ПРАВА

Поняття та значення спадкування. Спадкоємство та його види. Підстави спадкування. Відкриття спадщини. Суб'єкти спадкування. Об'єкти спадкування. Склад спадщини, права та обов'язки, що не входять в склад спадщини. Особливості спадкування окремих видів майна. Право на спадкування. Усунення від спадкування. Спадкування обов'язків спадкодавця.

Поняття та зміст заповіту. Заповідальний відказ. Зміна і скасування заповіту. Виконання заповіту. Поняття, зміст і суб'єкти права на обов'язкову частку. Заповіт з умовою, заповіт подружжя, секретний заповіт. Посвідчення заповіту. Таємниця та тлумачення заповіту. Недійсність заповіту. Спадкування за законом. Спадкоємці за законом, порядок закликання до спадкування. Частки спадкоємців за законом у спадковій масі. Спадкування за правом представлення. Спадкова трансмісія.

Тема 25. ЗДІЙСНЕННЯ ПРАВА НА СПАДКУВАННЯ

Прийняття спадщини. Способи і термін прийняття спадщини. Прийняття заповідального відказу. Правові наслідки прийняття спадщини. Відповідальність спадкоємця за боргами спадкодавця. Розподіл спадкового майна. Охорона спадкового майна. Відмова від спадщини, її оформлення і правові наслідки.

Виконання заповіту. Повноваження виконавця заповіту. Контроль за виконанням заповіту. Порядок оформлення права на спадщину. Поняття та зміст свідоцтва про право на спадщину, строк видачі свідоцтва, внесення змін та підстави визнання свідоцтва недійсним. Державна реєстрація права на спадщину.

Поняття, ознаки та особливості спадкового договору, форма та істотні умови. Розірвання спадкового договору.

ЦИВІЛЬНЕ ПРОЦЕСУАЛЬНЕ ПРАВО УКРАЇНИ

Загальні положення цивільного процесуального права України

Тема 1. ЦИВІЛЬНЕ ПРОЦЕСУАЛЬНЕ ПРАВО УКРАЇНИ ЯК ГАЛУЗЬ ПРАВА: ПОНЯТТЯ, ПРЕДМЕТ, СИСТЕМА, ДЖЕРЕЛА

Форми захисту цивільних прав фізичних та юридичних осіб. Поняття та особливості цивільного процесуального права як галузі права. Предмет, метод, система та функції цивільного процесуального права України.

Поняття, види, структура норм цивільного процесуального права України. Джерела цивільного процесуального права. Місце цивільного процесуального права в системі права України та його співвідношення (взаємозв'язок) з іншими галузями права. Поняття та завдання цивільного судочинства. Види цивільного судочинства: позовне провадження; наказне провадження; окреме провадження. Стадії цивільного процесу: поняття, загальна характеристика (відкриття провадження у справі; провадження у справі до судового розгляду; судовий розгляд цивільних справ; перегляд судових рішень у цивільних справах в апеляційному порядку; перегляд судових рішень у цивільних справах у касаційному порядку; перегляд судових рішень у цивільних справах за нововиявленими або виключними обставинами; звернення судового рішення у цивільних справах до виконання). Наука цивільного процесуального права.

Тема 2. ПРИНЦИПИ ЦИВІЛЬНОГО ПРОЦЕСУАЛЬНОГО ПРАВА УКРАЇНИ

Поняття, значення та система принципів цивільного процесуального права України. Сутність загальноправових принципів цивільного процесуального права України (демократизму, гуманізму, законності, верховенства права).

Загальна характеристика міжгалузевих принципів цивільного процесуального права України: здійснення правосуддя виключно судами; рівність усіх учасників процесу перед законом і судом; незалежність суддів і підкорення їх тільки закону; поєднання колегіального та одноособового розгляду й вирішення цивільних справ; державна мова цивільного судочинства; гласність судового розгляду цивільних справ; об'єктивна (судова) істина. Поняття та зміст галузевих принципів цивільного процесуального права України: диспозитивність; змагальність сторін; процесуальна рівноправність сторін; усність та безпосередність судового розгляду цивільних справ.

Тема 3. ЦИВІЛЬНІ ПРОЦЕСУАЛЬНІ ПРАВОВІДНОСИНИ

Цивільні процесуальні правовідносини: поняття, особливості, елементи. Підстави та передумови виникнення цивільних процесуальних правовідносин. Поняття суб'єктів цивільних процесуальних правовідносин та їх класифікація: особи, які здійснюють правосуддя; особи, які беруть участь у справі; особи, які не беруть участь у справі (інші учасники цивільного процесу). Зміст та об'єкт цивільних процесуальних правовідносин.

Учасники цивільного процесу

Тема 4. СТОРОНИ В ЦИВІЛЬНОМУ ПРОЦЕСІ

Поняття сторін в цивільному процесі, особливості їх процесуального становища. Поняття та ознаки позивача і відповідача. Цивільна процесуальна правоздатність та цивільна процесуальна дієздатність. Цивільні процесуальні права та обов'язки сторін: загальні та спеціальні.

Поняття та види процесуальної співучасті. Обов'язкова та факультативна процесуальна співучасть. Активна, пасивна та змішана співучасть у цивільному процесі. Особливості розгляду цивільних справ з участю кількох позивачів та (або) кількох відповідачів. Поняття належної та неналежної сторони. Поняття неналежного відповідача в цивільному процесі, умови, порядок та правові наслідки його заміни. Поняття та види процесуального правонаступництва. Загальне (універсальне) та часткове (сингулярне) процесуальне правонаступництво. Порядок та наслідки вступу у цивільний процес правонаступника.

Тема 5. ТРЕТІ ОСОБИ В ЦИВІЛЬНОМУ ПРОЦЕСІ

Поняття, ознаки та види третіх осіб в цивільному процесі. Поняття та особливості процесуального становища третіх осіб, які заявляють самостійні вимоги щодо предмета спору. Треті особи, які не заявляють самостійних вимог щодо предмета спору на стороні позивача або відповідача: поняття, правовий статус, порядок залучення до участі у справі або вступу в справу.

Тема 6. ПРЕДСТАВНИЦТВО У ЦИВІЛЬНОМУ ПРОЦЕСІ

Поняття та значення представництва в цивільному процесі. Відмінність судового представництва від представництва в цивільному праві. Види процесуального представництва. Законне та договірне представництво. Особи, які можуть, та особи, які не можуть бути представниками в суді.

Процесуальні права та обов'язки представника в суді. Документи, що підтверджують повноваження представника, порядок їх оформлення. Відповідальність представників за несумлінне ведення справи.

Тема 7. УЧАСТЬ ПРОКУРОРА У ЦИВІЛЬНОМУ ПРОЦЕСІ

Завдання, підстави та форми участі прокурора у цивільному процесі. Процесуальне становище прокурора в цивільному судочинстві. Участь прокурора у розгляді цивільних справ в суді першої інстанції. Особливості участі прокурора в апеляційному та касаційному провадженні у цивільних справах.

Тема 8. УЧАСТЬ У ЦИВІЛЬНОМУ ПРОЦЕСІ ОРГАНІВ ТА ОСІБ, ЯКИМ ЗАКОНОМ НАДАНО ПРАВО ЗАХИЩАТИ ПРАВА, СВОБОДИ ТА ІНТЕРЕСИ ІНШИХ ОСІБ

Мета, підстави, форми участі у цивільному судочинстві Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини, органів державної влади та місцевого самоврядування, їх процесуальні права, особливості процесуального становища, їх цивільні процесуальні права та обов'язки. Процесуальні особливості участі у цивільному судочинстві юридичних та фізичних осіб, яким законом надано право захищати права, свободи та інтереси інших осіб.

Тема 9. ІНШІ УЧАСНИКИ ЦИВІЛЬНОГО ПРОЦЕСУ

Поняття, ознаки та склад осіб, які є іншими учасниками цивільного процесу. Участь у цивільному судочинстві осіб, які здійснюють організаційно-технічне забезпечення цивільного процесу (секретар судового засідання, судовий розпорядник). Участь у цивільному процесі осіб, які сприяють розгляду і вирішенню справи по суті (свідок, експерт, спеціаліст, перекладач, особа, яка надає правову допомогу).

Інститути цивільного процесуального права України

Тема 10. ЦИВІЛЬНІ ПРОЦЕСУАЛЬНІ СТРОКИ

Поняття, значення та види цивільних процесуальних строків. Строки, встановлені законом. Строки, встановлені судом. Службові строки в цивільному процесі. Абсолютно визначені та відносно визначені процесуальні строки. Обчислення процесуальних строків, початок їх перебігу і закінчення. Зупинення цивільних процесуальних строків. Правові наслідки пропущення цивільних процесуальних строків. Підстави і порядок продовження та поновлення цивільних процесуальних строків.

Тема 11. ЦИВІЛЬНА ЮРИСДИКЦІЯ

Поняття цивільної юрисдикції та її значення. Система органів цивільної юрисдикції. Поняття та види підвідомчості цивільних справ. Процесуально-правові наслідки порушення правил підвідомчості цивільних справ. Підвідомчість окремих категорій цивільних справ суду (підвідомчість справ, що виникають з цивільних, житлових, земельних, сімейних, трудових та інших правовідносин).

Тема 12. ПІДСУДНІСТЬ ЦИВІЛЬНИХ СПРАВ

Поняття та значення підсудності цивільних справ. Види підсудності цивільних справ: функціональна та територіальна. Територіальна підсудність цивільних справ та її види: загальна (за місцем знаходження відповідача); альтернативна (за вибором позивача; пільгова); договірна; виключна; за зв'язком справ. Наслідки порушення правил підсудності. Підстави та порядок передачі цивільної справи з одного суду до іншого.

Тема 13. СУДОВІ ВИТРАТИ

Поняття, значення та види судових витрат у цивільній справі. Поняття судового збору. Платники та об'єкти справляння судового збору у цивільних справах. Порядок обчислення розміру ставки судового збору. Ціна позову. Витрати, пов'язані з розглядом судової справи: поняття, склад. Підстави та порядок повернення судового збору. Відстрочення та розстрочення судових витрат, зменшення їх розміру, звільнення від їх оплати. Принципи та порядок розподілу судових витрат між сторонами.

Тема 14. СУДОВІ ВИКЛИКИ І ПОВІДОМЛЕННЯ

Поняття та види судових повісток у цивільному процесі. Судові повістки про виклик: поняття, зміст, строк вручення. Поняття, реквізити та строк вручення судових повісток-повідомлень. Виклик до суду через оголошення у пресі: поняття, підстави. Зміст оголошення про виклик до суду та строк його опублікування. Друкований орган, у якому розміщуються оголошення про виклик до суду. Порядок здійснення судових викликів і повідомлень. Наслідки неналежного повідомлення осіб, які беруть участь у справі, про час і місце судового засідання.

Тема 15. ЗАХОДИ ПРОЦЕСУАЛЬНОГО ПРИМУСУ

Поняття, функції та види юридичної відповідальності за порушення норм цивільного процесуального права. Поняття та види заходів процесуального примусу, мета, загальні підстави і порядок їх застосування. Порядок застосування окремих заходів процесуального примусу (попередження, видалення із залу судового засідання, тимчасове вилучення доказів для дослідження судом, привід).

Тема 16. ДОКАЗУВАННЯ ТА ДОКАЗИ В ЦИВІЛЬНОМУ ПРОЦЕСІ

Поняття, предмет та етапи доказування в цивільному процесі. Обов'язки доказування та подання доказів. Підстави звільнення від доказування: загальновідомі факти; преюдиціальні факти; законні презумпції; визнані (безспірні) факти. Оцінка доказів. Поняття доказів та засобів доказування, їх ознаки та класифікація. Належність та допустимість доказів. Строк подачі доказів. Пояснення сторін, третіх осіб та їхніх представників, показання свідка як засоби доказування. Письмові та речові докази у цивільній справі. Висновок експерта як засіб доказування. Види судових експертиз. Підстави та порядок призначення і проведення експертизи у цивільній справі. Підстави, способи та порядок забезпечення доказів. Судові доручення щодо збирання доказів.

Провадження у цивільних справах в суді першої інстанції

Тема 17. ПОЗОВ У ЦИВІЛЬНОМУ ПРОЦЕСІ

Поняття та ознаки позовного провадження. Поняття позову. Позов у матеріально-правовому та процесуально-правовому значенні. Елементи позову: предмет, підстава, зміст. Види позовів: позови про присудження, позови про визнання, перетворювальні позови. Об'єднання і роз'єднання позовів. Зміни в позовному спорі. Відмова від позову та визнання позову. Мирова угода сторін. Поняття, підстави та види забезпечення позову. Розгляд заяви та виконання ухвали про забезпечення позову. Заміна виду забезпечення позову, скасування заходів забезпечення позову. Процесуальні засоби захисту інтересів відповідача проти позову: заперечення проти позову, зустрічний позов.

Тема 18. ВІДКРИТТЯ ПРОВАДЖЕННЯ У СПРАВІ ЯК СТАДІЯ ЦИВІЛЬНОГО ПРОЦЕСУ

Право на позов. Право на пред'явлення позову, передумови та процесуальний порядок його реалізації. Форма і зміст позовної заяви. Правові наслідки подання позовної заяви, що не відповідає вимогам закону. Поняття та значення відкриття провадження у справі як стадії цивільного процесу. Зміст ухвали про відкриття провадження у справі.

Матеріально-правові та процесуально-правові наслідки відкриття провадження у цивільній справі. Підстави та правові наслідки повернення позовної заяви. Підстави та правові наслідки відмови у відкритті провадження у справі.

Тема 19. ПІДГОТОВЧЕ ПРОВАДЖЕННЯ ЯК СТАДІЯ ЦИВІЛЬНОГО ПРОЦЕСУ

Поняття, завдання та значення підготовчого провадження як стадії цивільного процесу. Порядок, строк та мета проведення підготовчого засідання. Зміст процесуальних дій суду під час проведення підготовчого засідання. Призначення цивільної справи до розгляду. Строк призначення справи до розгляду.

Тема 20. СУДОВИЙ РОЗГЛЯД ЦИВІЛЬНИХ СПРАВ

Поняття, завдання та значення стадії судового розгляду цивільних справ.

Судове засідання як процесуальна форма розгляду цивільних справ. Частина судового засідання. Загальні положення судового розгляду цивільних справ. Процесуальний порядок розгляду цивільної справи по суті. Судові дебати: поняття, послідовність виступу з промовами осіб, які беруть участь у справі. Ухвалення та проголошення рішення суду. Фіксування судового процесу технічними засобами. Форми ускладнення в процесі судового розгляду цивільних справ: тимчасове припинення здійснення процесуальних дій; закінчення провадження у справі без постановлення судового рішення. Суть та підстави відкладення судового розгляду цивільної справи. Оголошення перерви у судовому засіданні. Поняття, обов'язкові та факультативні підстави зупинення провадження у цивільній справі. Строк, на який зупиняється провадження у справі.

Закриття провадження у цивільній справі: підстави, наслідки. Підстави та правові наслідки залишення заяви без розгляду.

Тема 21. СУДОВІ РІШЕННЯ

Поняття та види судових рішень. Поняття, суть, види та порядок ухвалення рішення суду в цивільних справах. Законність та обґрунтованість судового рішення. Вимоги, яким повинно відповідати рішення суду першої інстанції. Структура та зміст рішення суду. виправлення недоліків рішення судом, який його ухвалив. Додаткове рішення суду. Роз'яснення рішення суду. Набрання рішенням суду законної сили. Визначення порядку і строку виконання рішення суду, забезпечення його виконання. Ухвали суду першої інстанції у цивільних справах: поняття, зміст, порядок постановлення. Окремі ухвали суду.

Тема 22. ЗАОЧНИЙ РОЗГЛЯД ЦИВІЛЬНИХ СПРАВ

Поняття, умови та порядок заочного розгляду цивільної справи. Поняття, форма і зміст заочного рішення. Порядок перегляду заочного рішення. Скасування та оскарження заочного рішення.

Тема 23. НАКАЗНЕ ПРОВАДЖЕННЯ

Поняття та особливості наказного провадження. Вимоги, за якими може бути видано судовий наказ. Форма і зміст заяви про видачу судового наказу. Порядок розгляду заяв про видачу судового наказу. Судовий наказ як особлива форма судового рішення. Зміст, порядок видачі та скасування судового наказу. Набрання судовим наказом законної сили та видача його стягувачу.

Тема 24. ОКРЕМЕ ПРОВАДЖЕННЯ

Суть та значення окремого провадження як виду неспорного цивільного судочинства. Загальний порядок розгляду справ окремого провадження. Особливості процесуального становища осіб, які беруть участь у справах окремого провадження. Порядок розгляду цивільних справ про обмеження цивільної дієздатності, про визнання фізичної особи недієздатною та поновлення цивільної дієздатності фізичної особи. Процесуальний порядок розгляду справ про визнання фізичної особи безвісно відсутньою або оголошення її померлою. Процесуальні особливості розгляду судом цивільних справ про усиновлення. Особливості провадження у справах про встановлення фактів, що мають юридичне значення. Процесуальний порядок розгляду інших категорій справ окремого провадження.

Перегляд судових рішень у цивільних справах. Інші питання цивільного процесу

Тема 25. ПЕРЕГЛЯД СУДОВИХ РІШЕНЬ У ЦИВІЛЬНИХ СПРАВАХ В АПЕЛЯЦІЙНОМУ СУДІ

Поняття, особливості та завдання стадії апеляційного перегляду судових рішень у цивільних справах. Право апеляційного оскарження рішень та ухвал суду першої інстанції, процесуальний порядок його реалізації. Суб'єкти оскарження судових рішень у цивільних справах. Строки апеляційного оскарження. Форма і зміст заяви про апеляційне оскарження та апеляційної скарги. Правові наслідки подання апеляційної скарги, що не відповідає вимогам закону.

Підготовка розгляду цивільної справи апеляційним судом, призначення справи до розгляду в апеляційному суді. Процесуальний порядок розгляду цивільних справ у суді апеляційної інстанції. Повноваження суду апеляційної інстанції. Підстави для скасування судових рішень. Постанови та ухвали суду апеляційної інстанції: зміст, порядок ухвалення (постановлення) та проголошення. Процесуальні особливості апеляційного оскарження ухвал суду першої інстанції у цивільних справах.

Тема 26. ПЕРЕГЛЯД СУДОВИХ РІШЕНЬ У ЦИВІЛЬНИХ СПРАВАХ В КАСАЦІЙНОМУ ПОРЯДКУ

Поняття, особливості та завдання стадії касаційного перегляду судових рішень у цивільних справах. Право касаційного оскарження рішень та ухвал суду першої інстанції після їх перегляду в апеляційному порядку, процесуальний порядок його реалізації. Суб'єкти касаційного оскарження судових рішень у цивільних справах. Строки касаційного оскарження. Форма і зміст касаційної скарги. Правові наслідки подання касаційної скарги, що не відповідає вимогам закону. Підготовка справи до касаційного розгляду. Попередній розгляд справи. Порядок розгляду цивільних справ судом касаційної інстанції. Повноваження суду касаційної інстанції. Підстави для скасування судових рішень. Ухвала та постанови суду касаційної інстанції.

Тема 27. ПЕРЕГЛЯД СУДОВИХ РІШЕНЬ У ЦИВІЛЬНИХ СПРАВАХ ЗА НОВОВІЯВЛЕНИМИ АБО ВИКЛЮЧНИМИ ОБСТАВИНАМИ

Суть та завдання перегляду судових рішень, що набрали законної сили, за нововиявленими або виключними обставинами. Підстави та процесуальний порядок перегляду судових рішень у цивільних справах за нововиявленими або виключними обставинами.

Тема 28. ЗВЕРНЕННЯ СУДОВИХ РІШЕНЬ У ЦИВІЛЬНИХ СПРАВАХ ДО ВИКОНАННЯ

Поняття звернення судових рішень у цивільних справах до виконання. Порядок видачі виконавчого листа. Пред'явлення виконавчого документа до виконання. Правовий статус органів державної виконавчої служби. Законодавство України про виконавче провадження. Загальні правила виконання судових рішень у цивільних справах. Поняття та підстави негайного виконання судових рішень у цивільних справах. Відстрочка і розстрочка виконання, зміна чи встановлення способу й порядку виконання рішення суду. Мирова угода в процесі виконання. Поворот виконання рішення суду у цивільній справі. Судовий контроль за виконанням судових рішень.

Тема 29. ПРОВАДЖЕННЯ У ЦИВІЛЬНИХ СПРАВАХ ЗА УЧАСТЮ ІНОЗЕМНИХ ОСІБ

Правове регулювання цивільного судочинства з іноземним елементом. Правове становище іноземних осіб у цивільному процесі. Цивільні процесуальні права та обов'язки іноземців, осіб без громадянства, іноземних юридичних осіб, іноземних держав, міжнародних організацій. Підсудність цивільних справ з іноземним елементом. Позови до іноземних держав та міжнародних організацій. Дипломатичний імунітет. Виконання судових доручень іноземних судів і звернення судів України з дорученнями до іноземних судів. Визнання та виконання рішень іноземних судів в Україні.

КРИМІНАЛЬНЕ ПРАВО УКРАЇНИ

I. ЗАГАЛЬНА ЧАСТИНА

Тема 1. ПОНЯТТЯ І СИСТЕМА КРИМІНАЛЬНОГО ПРАВА

Поняття кримінального права як самостійної галузі права.

Ознаки кримінального права та його соціальна обумовленість. Завдання та функції кримінального права. Конституція України та її значення для кримінального права. Кримінальне право і суміжні галузі права. Система кримінального права. Загальна і Особлива частини.

Тема 2. КРИМІНАЛЬНА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ТА ЇЇ ПІДСТАВА

Кримінальна відповідальність як вид юридичної відповідальності, її поняття та ознаки. Форми реалізації кримінальної відповідальності. Кримінальна відповідальність і кримінально-правові відносини (суб'єкти, об'єкт і зміст). Момент виникнення та припинення кримінальної відповідальності. Кримінальна відповідальність і покарання. Підстава кримінальної відповідальності, її закріплення у Кримінальному кодексі України.

Дія в кримінальному праві конституційного принципу: ніхто не може бути двічі притягнений до юридичної відповідальності одного виду за одне й те саме правопорушення.

Тема 3. ЗАКОН ПРО КРИМІНАЛЬНУ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ. ЧИННІСТЬ ЗАКОНУ ПРО КРИМІНАЛЬНУ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ У ЧАСІ ТА ПРОСТОРИ

Поняття закону про кримінальну відповідальність, його функції, специфічні риси та значення. Заборона застосування аналогії у кримінальному праві.

Чинність закону про кримінальну відповідальність у часі. Порядок набрання чинності кримінальним законом. Зворотна дія закону про кримінальну відповідальність.

Принципи чинності закону про кримінальну відповідальність у просторі: територіальний, громадянства, універсальний і реальний.

Екстрадиція. Видача особи, яка обвинувачується у вчиненні злочину, та особи, яка засуджена за вчинення злочину.

Тема 4. ПОНЯТТЯ, ОЗНАКИ ТА ВИДИ ЗЛОЧИНУ. СКЛАД ЗЛОЧИНУ ТА ЙОГО ЕЛЕМЕНТИ

Соціальна природа злочину. Криміналізація і декриміналізація суспільно небезпечних діянь. Поняття злочину. Ознаки злочину. Органічна єдність ознак злочину. Поняття малозначності діяння. Питання про відмежування злочинів від інших правопорушень у науці кримінального права.

Класифікація злочинів за їх тяжкістю. Значення такої класифікації для кримінальної відповідальності та покарання.

Поняття складу злочину і його значення. Елементи та ознаки складу злочину, їх зміст і органічна єдність. Види складів злочину.

Поняття об'єкта злочину. Класифікація (види) об'єктів злочину, їх значення. Види безпосереднього об'єкта. Поняття предмета злочину та його місце у структурі складу злочину. Відмінність предмета злочину від об'єкта злочину.

Поняття об'єктивної сторони злочину. Ознаки, які характеризують об'єктивну сторону: обов'язкові та факультативні. Значення об'єктивної сторони злочину. Поняття та ознаки діяння. Суспільно небезпечні наслідки як ознака об'єктивної сторони злочину: поняття, види та значення. Причинний зв'язок у кримінальному праві та його значення. Спосіб, засоби, обставини, місце, час вчинення злочину як факультативні ознаки, що характеризують об'єктивну сторону злочину, їх кримінально-правове значення.

Поняття суб'єкта злочину у кримінальному праві. Види суб'єктів злочину. Осудність як обов'язкова ознака суб'єкта злочину. Поняття осудності та її критерії. Поняття неосудності за кримінальним правом. Обмежена осудність, її значення. Вік, з якого може наставати кримінальна відповідальність.

Поняття суб'єктивної сторони злочину та її значення. Обов'язкові та факультативні ознаки суб'єктивної сторони складу злочину.

Поняття вини та її значення. Форми вини у кримінальному праві, їх значення для кваліфікації злочину і призначення покарання. Умисел і його види. Необережність та її види. Випадок (казус), його відмежування від злочинної недбалості. Змішана (подвійна, складна) форма вини та її значення для кваліфікації злочину.

Мотив і мета як факультативні ознаки суб'єктивної сторони складу злочину.

Тема 5. СТАДІЇ ВЧИНЕННЯ ЗЛОЧИНУ

Поняття і види стадій вчинення злочину за КК України. Закінчений та незакінчений злочин. Закінчений злочин, його поняття та значення. Момент закінчення злочинів з матеріальним та формальним складом. Незакінчений злочин, його види.

Готування до злочину. Його поняття, об'єктивні та суб'єктивні ознаки. Види готування до злочину. Відмежування готування до злочину від виявлення наміру.

Замах на злочин. Його поняття, об'єктивні та суб'єктивні ознаки. Види замаху на злочин. Відмежування замаху від готування до злочину.

Добровільна відмова при незакінченому злочині, її поняття та ознаки. Правові наслідки добровільної відмови від доведення злочину до кінця.

Тема 6. СПІВУЧАСТЬ У ЗЛОЧИНІ

Поняття співучасті. Об'єктивні та суб'єктивні ознаки співучасті. Види співучасників. Поняття виконавця та співвиконавця злочину. Експес виконавця. Організатор злочину. Підбурювач до вчинення злочину, способи підбурювання. Пособник злочину та його види.

Форми співучасті. Підстави та межі кримінальної відповідальності співучасників. Кваліфікація дій співучасників та їх відповідальність при різних формах співучасті. Особливості відповідальності організаторів та учасників організованої групи чи злочинної організації. Добровільна відмова співучасників. Причетність до злочину.

Тема 7. ПОВТОРНІСТЬ, СУКУПНІСТЬ ТА РЕЦИДИВ ЗЛОЧИНІВ

Поняття та види множинності злочинів. Повторність злочинів. Види, ознаки та значення повторності. Сукупність злочинів, її ознаки. Види сукупності злочинів. Кваліфікація злочинів при сукупності. Рецидив злочинів, його ознаки та значення. Види рецидиву. Правові наслідки повторності, сукупності та рецидиву злочину.

Тема 8. ОБСТАВИНИ, ЩО ВИКЛЮЧАЮТЬ ЗЛОЧИННІСТЬ ДІЯННЯ

Поняття, ознаки та види обставин, що виключають злочинність діяння.

Поняття необхідної оборони, її підстави та ознаки. Ознаки захисту при необхідній обороні. Перевищення меж (експес) необхідної оборони: поняття, ознаки, види та відповідальність. Спеціальні види необхідної оборони, передбачені ч. 5 ст. 36 КК.

Уявна оборона. Поняття та ознаки уявної оборони. Види помилок при уявній обороні, їх значення для вирішення питання про відповідальність за шкоду, заподіяну у стані уявної оборони.

Затримання особи, що вчинила злочин. Межі заподіяння шкоди при затриманні злочинця. Перевищення заходів, необхідних для затримання злочинця: поняття, ознаки та види.

Поняття крайньої необхідності, її підстава. Ознаки правомірності заподіяння шкоди у стані крайньої необхідності. Мета, своєчасність, межі заподіяння шкоди у стані крайньої необхідності. Перевищення меж (ексцес) крайньої необхідності: поняття та ознаки. Відмежування крайньої необхідності від необхідної оборони.

Фізичний або психічний примус. Виконання наказу або розпорядження як обставина, що виключає злочинність діяння. Діяння, пов'язане з ризиком. Умови виправданого ризику. Обставини, що виключають виправданість ризику. Виконання спеціального завдання з попередження чи розкриття злочинної діяльності організованої групи чи злочинної організації.

Тема 9. ЗВІЛЬНЕННЯ ВІД КРИМІНАЛЬНОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ

Поняття та порядок звільнення від кримінальної відповідальності. Види звільнення від кримінальної відповідальності.

Звільнення від кримінальної відповідальності у зв'язку з дійовим каяттям. Звільнення від кримінальної відповідальності у зв'язку з примиренням винного з потерпілим. Звільнення від кримінальної відповідальності у зв'язку з передачею особи на поруки. Звільнення від кримінальної відповідальності у зв'язку із зміною обстановки. Характеристика діяння, що втратило суспільну небезпечність, та особи, яка перестала бути суспільно небезпечною. Звільнення від кримінальної відповідальності у зв'язку із закінченням строків давності. Строки давності та їх обчислення. Злочини, щодо яких давність не застосовується: міжнародне та національне законодавство.

Тема 10. ПОНЯТТЯ ПОКАРАННЯ ТА ЙОГО МЕТА. СИСТЕМА І ВИДИ ПОКАРАНЬ

Поняття і ознаки покарання за кримінальним правом України. Мета покарання та її визначення у КК України.

Поняття, ознаки і значення системи покарань за кримінальним законом. Основні та додаткові покарання.

Види покарань. Поняття штрафу, його законодавчі межі та критерії визначення розміру штрафу судом. Позбавлення військового, спеціального звання, рангу, чину або кваліфікаційного класу як вид покарання. Позбавлення права обіймати певні посади або займатися певною діяльністю: підстави, порядок і строки призначення. Громадські роботи. Виправні роботи. Службові обмеження для військовослужбовців. Конфіскація майна. Арешт. Обмеження волі. Тримання в дисциплінарному батальйоні військовослужбовців. Позбавлення волі на певний строк. Довічне позбавлення волі.

Тема 11. ПРИЗНАЧЕННЯ ПОКАРАННЯ

Загальні засади призначення покарання. Поняття, загальна характеристика та значення для призначення покарання обставин, що його пом'якшують чи обтяжують. Призначення покарання за незакінчений злочин та за злочин, вчинений у співучасті.

Призначення більш м'якого покарання, ніж передбачено законом. Призначення покарання за сукупністю злочинів. Призначення покарання за сукупністю вироків. Правила складання покарань та зарахування строку попереднього ув'язнення. Обчислення строків покарання.

Тема 12. ЗВІЛЬНЕННЯ ВІД ПОКАРАННЯ ТА ЙОГО ВІДБУВАННЯ

Поняття звільнення від покарання та його відбування. Підстави та види звільнення від покарання та його відбування.

Звільнення від покарання у зв'язку із втратою особою суспільної небезпечності. Звільнення від відбування покарання з випробуванням. Испитовий строк, його тривалість і правове значення. Обов'язки, які покладає суд на особу, звільнену від відбування покарання з випробуванням.

Звільнення від відбування покарання з випробуванням вагітних жінок і жінок, які мають дітей віком до семи років. Звільнення від відбування покарання у зв'язку із закінченням строків давності виконання обвинувального вироку. Умовно-дострокове звільнення від відбування покарання. Заміна невідбутої частини покарання більш м'яким. Звільнення від відбування покарання вагітних жінок і жінок, які мають дітей віком до трьох років. Звільнення від покарання за хворобою.

Амністія: поняття, зміст, категорії осіб, стосовно яких може оголошуватись амністія. Помилування: поняття, правова підстава, умови застосування. Види помилування. Відмежування помилування від амністії.

Тема 13. СУДИМІСТЬ

Поняття судимості та її значення. Правові наслідки судимості. Погашення та зняття судимості як форми її припинення. Строки погашення судимості. Зняття судимості. Поняття та правові наслідки зняття судимості. Відмежування зняття судимості від її погашення.

Тема 14. ПРИМУСОВІ ЗАХОДИ МЕДИЧНОГО ХАРАКТЕРУ ТА ПРИМУСОВЕ ЛІКУВАННЯ

Поняття та мета примусових заходів медичного характеру. Особи, до яких застосовуються примусові заходи медичного характеру. Види примусових заходів медичного характеру, їх вичерпний перелік у КК України та критерії їх призначення. Продовження, зміна або припинення примусових заходів медичного характеру.

Примусове лікування. Підстава застосування примусового лікування. Особи, до яких застосовується примусове лікування. Порядок здійснення примусового лікування, його залежність від виду покарання, який відбуває особа.

Тема 15. ОСОБЛИВОСТІ КРИМІНАЛЬНОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ ТА ПОКАРАННЯ НЕПОВНОЛІТНІХ

Особливості кримінальної відповідальності і покарання неповнолітніх як прояв гуманізму кримінального законодавства України.

Звільнення від кримінальної відповідальності неповнолітніх із застосуванням примусових заходів виховного характеру. Звільнення неповнолітніх від кримінальної відповідальності у зв'язку із закінченням строків давності. Види покарань, які застосовуються до неповнолітніх, та особливості їх призначення. Звільнення від відбування покарання з випробуванням. Умовно-дострокове звільнення від відбування покарання. Підстава та умови погашення і зняття судимості щодо осіб, які вчинили злочин до досягнення ними вісімнадцятирічного віку.

II. ОСОБЛИВА ЧАСТИНА

Тема 16. ПОНЯТТЯ ОСОБЛИВОЇ ЧАСТИНИ КРИМІНАЛЬНОГО ПРАВА, ЇЇ СИСТЕМА І ЗНАЧЕННЯ

Поняття Особливої частини кримінального права України, її значення. Єдність Загальної і Особливої частин кримінального права. Система Особливої частини Кримінального кодексу України.

Поняття кваліфікації злочинів. Правові основи кваліфікації злочинів. Ознаки злочину та їх значення для кваліфікації. Склад злочину – правова модель кваліфікації злочинів. Конкуренція норм Особливої частини Кримінального кодексу.

Тема 17. ЗЛОЧИНИ ПРОТИ ОСНОВ НАЦІОНАЛЬНОЇ БЕЗПЕКИ УКРАЇНИ

Загальна характеристика та види злочинів проти основ національної безпеки України.

Дії, спрямовані на насильницьку зміну чи повалення конституційного ладу або на захоплення державної влади. Посягання на територіальну цілісність і недоторканність України. Державна зрада. Умови звільнення особи від кримінальної відповідальності за державну зраду. Посягання на життя державного чи громадського діяча. Диверсія. Шпигунство. Умови звільнення від кримінальної відповідальності особи, яка вчинила шпигунство.

Тема 18. ЗЛОЧИНИ ПРОТИ ЖИТТЯ ТА ЗДОРОВ'Я ОСОБИ

Загальна характеристика та види злочинів проти життя та здоров'я.

Поняття та види вбивства. Умисне вбивство при обтяжуючих обставинах. Умисне вбивство при пом'якшуючих обставинах, його види. Вбивство через необережність. Доведення до самогубства. Погроза вбивством.

Загальна характеристика злочинів проти здоров'я та їх види. Умисне тяжке тілесне ушкодження. Критерії визнання тілесного ушкодження тяжким: медичний, соціальний, економічний, естетичний. Умисне середньої тяжкості тілесне ушкодження. Умисне легке тілесне ушкодження. Побої і мордування. Катування.

Злочини, що ставлять у небезпеку життя і здоров'я людини та вчинюються у сфері медичного обслуговування.

Тема 19. ЗЛОЧИНИ ПРОТИ ВОЛІ, ЧЕСТІ ТА ГІДНОСТІ ОСОБИ

Загальна характеристика та види злочинів проти волі, честі та гідності особи, їх об'єкт. Незаконне позбавлення волі або викрадення людини. Захоплення заручників. Підміна дитини. Торгівля людьми.. Експлуатація дітей.

Тема 20. ЗЛОЧИНИ ПРОТИ СТАТЕВОЇ СВОБОДИ ТА СТАТЕВОЇ НЕДОТОРКАНОСТІ ОСОБИ

Поняття статевої свободи та статевої недоторканості. Зґвалтування. Способи вчинення злочину. Сексуальне насильство. Примушування до вступу в статевий зв'язок. Статеві зносини з особою, яка не досягла шістнадцятирічного віку. Розбещення неповнолітніх.

Тема 21. ЗЛОЧИНИ ПРОТИ ВИБОРЧИХ, ТРУДОВИХ ТА ІНШИХ ОСОБИСТИХ ПРАВ І СВОБОД ЛЮДИНИ І ГРОМАДЯНИНА

Поняття та загальна характеристика цих злочинів. Злочини проти виборчих прав громадян. Перешкоджання здійсненню виборчого права. Порушення таємниці голосування. Порушення законодавства про референдум.

Злочини проти трудових прав громадян. Грубе порушення законодавства про працю. Грубе порушення угоди про працю. Невиплата заробітної плати, стипендії, пенсії чи інших установлених законом виплат.

Злочини у сфері охорони права на об'єкти інтелектуальної власності. Порушення авторського права і суміжних прав.

Злочини, що посягають на інші особисті права і свободи громадян. Злочини проти сім'ї. Злочини проти свободи совісті.

Тема 22. ЗЛОЧИНИ ПРОТИ ВЛАСНОСТІ

Поняття і загальні ознаки злочинів проти власності. Предмет злочинів проти власності. Система та види злочинів проти власності.

Корисливі злочини проти власності, пов'язані з обертанням чужого майна на свою користь або користь інших осіб. Крадіжка. Грабіж. Відмежування грабежу від крадіжки. Розбій. Відмінність розбою від насильницького грабежу. Вимагання. Шахрайство. Привласнення, розтрата майна або заволодіння ним шляхом зловживання службовим становищем.

Корисливі злочини проти власності, не пов'язані з обертанням чужого майна на свою користь або на користь інших осіб. Заподіяння майнової шкоди шляхом обману або зловживання довірою. Придбання або збут майна, завідомо здобутого злочинним шляхом.

Некорисливі злочини проти власності. Умисне знищення або пошкодження майна. Погроза знищення майна. Необережне знищення або пошкодження майна.

Тема 23. ЗЛОЧИНИ У СФЕРІ ГОСПОДАРСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Поняття, загальна характеристика і види злочинів у сфері господарської діяльності. Злочини у сфері кредитно-фінансової, банківської та бюджетної систем України. Виготовлення, зберігання, придбання, перевезення, пересилання, ввезення в Україну з метою використання при продажу товарів, збуту або збут підроблених грошей, державних цінних паперів, білетів державної лотереї, марок акцизного податку чи голографічних захисних елементів. Контрабанда. Ухилення від сплати податків, зборів (обов'язкових платежів). Злочини у сфері підприємництва, конкурентних відносин та іншої діяльності суб'єктів господарювання. Протидія законній господарській діяльності. Фіктивне підприємництво. Легалізація (відмивання) доходів, одержаних злочинним

шляхом. Злочини у сфері банкрутства. Злочини у сфері використання фінансових ресурсів та обігу цінних паперів. Шахрайство з фінансовими ресурсами.

Тема 24. ЗЛОЧИНИ ПРОТИ ГРОМАДСЬКОЇ БЕЗПЕКИ

Загальна характеристика злочинів проти громадської безпеки.

Створення злочинної організації. Бандитизм. Терористичний акт. Незаконне поводження зі зброєю, бойовими припасами, вибуховими речовинами та радіоактивними матеріалами. Викрадення, привласнення, вимагання вогнепальної зброї, бойових припасів, вибухових речовин чи радіоактивних матеріалів або заволодіння ними шляхом шахрайства чи зловживання службовим становищем. Недбале зберігання вогнепальної зброї або бойових припасів.

Тема 25. ЗЛОЧИНИ ПРОТИ БЕЗПЕКИ РУХУ ТА ЕКСПЛУАТАЦІЇ ТРАНСПОРТУ

Поняття, загальна характеристика та види транспортних злочинів. Поняття транспортного засобу. Порушення правил безпеки дорожнього руху або експлуатації транспорту особами, які керують транспортними засобами. Незаконне заволодіння транспортним засобом, відмежування від злочинів проти власності.

Тема 26. ЗЛОЧИНИ ПРОТИ ГРОМАДСЬКОГО ПОРЯДКУ ТА МОРАЛЬНОСТІ

Поняття, загальна характеристика і види злочинів проти громадського порядку та моральності. Хуліганство. Поняття особливої зухвалості та виняткового цинізму. Кваліфікуючі ознаки хуліганства.

Злочини проти моральності. Наруга над могилою. Жорстоке поводження з тваринами.. Ввезення, виготовлення або розповсюдження творів, що пропагують культ насильства і жорстокості, расову, національну чи релігійну нетерпимість та дискримінацію. Створення або утримання місць розпусти і звідництво. Втягнення неповнолітніх у злочинну діяльність.

Тема 27. ЗЛОЧИНИ У СФЕРІ ОБІГУ НАРКОТИЧНИХ ЗАСОБІВ, ПСИХОТРОПНИХ РЕЧОВИН, ЇХ АНАЛОГІВ АБО ПРЕКУРСОРІВ ТА ІНШІ ЗЛОЧИНИ ПРОТИ ЗДОРОВ'Я НАСЕЛЕННЯ

Незаконне виробництво, виготовлення, придбання, зберігання, перевезення, пересилання чи збут наркотичних засобів, психотропних речовин або їх аналогів. Умови звільнення особи від кримінальної відповідальності за вчинення цього злочину.

Незаконне виробництво, виготовлення, придбання, зберігання, перевезення чи пересилання наркотичних засобів, психотропних речовин чи їх аналогів без мети збуту. Посів або вирощування снотворного маку чи конопель.

Злочини, пов'язані з незаконним заволодінням наркотичними засобами, а також обладнанням для їх виготовлення. Викрадення, привласнення, вимагання наркотичних засобів, психотропних речовин або їх аналогів чи заволодіння ними шляхом шахрайства або зловживання службовим становищем.

Злочини, пов'язані з незаконним вживанням наркотичних і одурманюючих засобів, а також допінгу. Незаконне введення в організм наркотичних засобів, психотропних речовин або їх аналогів. Схиляння до вживання наркотичних засобів, психотропних речовин або їх аналогів.

Тема 28. ЗЛОЧИНИ ПРОТИ АВТОРИТЕТУ ОРГАНІВ ДЕРЖАВНОЇ ВЛАДИ, ОРГАНІВ МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ ТА ОБ'ЄДНАНЬ ГРОМАДЯН ТА ЗЛОЧИНИ ПРОТИ ЖУРНАЛІСТІВ

Поняття, загальна характеристика та види злочинів проти авторитету органів державної влади, органів місцевого самоврядування та об'єднань громадян. Злочини у сфері використання державних символів.

Злочини проти представників влади, працівників правоохоронного органу, державного виконавця, приватного виконавця, члена громадського формування з охорони громадського порядку і державного кордону або військовослужбовця, уповноваженої особи Фонду гарантування вкладів фізичних осіб. Перешкоджання діяльності Рахункової палати, члена Рахункової палати. Перешкоджання діяльності Вищої ради правосуддя, Вищої кваліфікаційної комісії суддів України.

Злочини у сфері використання документів і засобів отримання інформації. Підроблення документів, печаток, штампів та бланків, збут чи використання підроблених документів, печаток, штампів

Погроза або насильство щодо журналіста. Умисне знищення або пошкодження майна журналіста. Посягання на життя журналіста. Захоплення журналіста як заручника.

Тема 29. ЗЛОЧИНИ У СФЕРІ СЛУЖБОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ТА ПРОФЕСІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ, ПОВ'ЯЗАНОЇ З НАДАННЯМ ПУБЛІЧНИХ ПОСЛУГ

Загальне поняття службового злочину та його основні ознаки. Поняття службової особи та її види. Система і види службових злочинів. Зловживання владою або службовим становищем. Перевищення влади або службових повноважень. Службове підроблення. Службова недбалість.

Прийняття пропозиції, обіцянки або одержання неправомірної вигоди службовою особою. Підкуп службової особи юридичної особи приватного права незалежно від організаційно-правової форми. Підкуп особи, яка надає публічні послуги. Пропозиція, обіцянка або надання неправомірної вигоди службовій особі. Зловживання впливом. Провокація підкупу.

Тема 30. ЗЛОЧИНИ ПРОТИ ПРАВОСУДДЯ

Поняття, загальна характеристика й види злочинів проти правосуддя за КК України.

Злочини, які посягають на конституційні принципи діяльності органів досудового розслідування, прокуратури і суду. Завідомо незаконні затримання, привід або арешт. Постановлення суддею (судьями) завідомо неправосудного вироку, рішення, ухвали або постанови.

Злочини, які посягають на життя, здоров'я, особисту безпеку, майно суддів, засідателів та інших учасників судочинства. Злочини, які перешкоджають одержанню достовірних доказів та істинних висновків по справі. Злочини, які перешкоджають своєчасному розкриттю та припиненню злочинів.

Тема 31. ЗЛОЧИНИ ПРОТИ МИРУ, БЕЗПЕКИ ЛЮДСТВА ТА МІЖНАРОДНОГО ПРАВОПОРЯДКУ

Поняття, загальна характеристика та види злочинів проти миру, безпеки людства і міжнародного правопорядку.

Злочини проти миру. Планування, підготовка, розв'язування та ведення агресивної війни. Порушення законів та звичаїв війни. Найманство.

Злочини проти безпеки людства. Екоцид. Геноцид. Співвідношення геноциду зі злочинами проти особи. Піратство.

КРИМІНАЛЬНЕ ПРОЦЕСУАЛЬНЕ ПРАВО УКРАЇНИ

Тема 1. ПОНЯТТЯ, ОЗНАКИ, ЗАВДАННЯ ТА СТРУКТУРА КРИМІНАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ. КРИМІНАЛЬНИЙ ПРОЦЕСУАЛЬНИЙ ЗАКОН УКРАЇНИ ТА МЕЖІ ЙОГО ДІЇ

Поняття та особливі ознаки кримінального процесу. Завдання кримінального провадження. Кримінально-процесуальна форма. Види кримінальних проваджень. Система стадій кримінального провадження. Кримінально-процесуальні функції та гарантії. Кримінальне процесуальне законодавство України. Дія КПК України у просторі, в часі, за колом осіб. Застосування аналогії закону у кримінальному судочинстві.

Тема 2. ЗАГАЛЬНІ ЗАСАДИ КРИМІНАЛЬНОГО ПРОВАДЖЕННЯ

Поняття та значення засад (принципів) кримінального провадження. Верховенство права. Законність кримінального провадження. Рівність перед законом і судом. Повага до людської гідності. Забезпечення права на свободу та особисту недоторканність. Недоторканність житла чи іншого володіння особи. Таємниця спілкування. Невтручання у приватне життя. Недоторканність права власності. Презумпція невинуватості та забезпечення доведеності вини. Свобода від

самовикриття та право не свідчити проти близьких родичів та членів сім'ї. Заборона двічі притягувати до кримінальної відповідальності за одне і те саме правопорушення. Забезпечення права на захист. Доступ до правосуддя та обов'язковість судових рішень. Змагальність сторін та свобода в поданні ними суду своїх доказів і у доведенні перед судом їх переконливості. Безпосередність дослідження показань, речей і документів. Забезпечення права на оскарження процесуальних рішень, дій чи бездіяльності. Публічність. Диспозитивність. Гласність і відкритість судового провадження та його повне фіксування технічними засобами. Розумність строків кримінального провадження. Мова, якою здійснюється кримінальне провадження.

Тема 3. УЧАСНИКИ КРИМІНАЛЬНОГО ПРОВАДЖЕННЯ

Суд. Здійснення правосуддя судом. Склад суду. Слідчий суддя, його повноваження у кримінальному провадженні.

Сторона обвинувачення. Прокурор, його повноваження у кримінальному провадженні. Призначення та заміна прокурора. Органи досудового розслідування. Керівник органу досудового розслідування. Слідчий органу досудового розслідування. Оперативні підрозділи.

Потерпілий і його представник. Законний представник потерпілого.

Сторона захисту. Підозрюваний, обвинувачений, виправданий, засуджений.

Законний представник підозрюваного, обвинуваченого. Захисник, його повноваження та обов'язки. Залучення захисника. Обов'язкова участь захисника. Відмова від захисника або його заміна.

Інші учасники кримінального провадження. Заявник. Цивільний позивач та цивільний відповідач, їх представники. Законний представник цивільного позивача. Представник юридичної особи, щодо якої здійснюється кримінальне провадження. Свідок. Адвокат свідка. Перекладач, експерт та спеціаліст: права та обов'язки, відповідальність. Секретар судового засідання. Судовий розпорядник. Понятій. Заставадавець. Поручитель. Представник персоналу органу апробації.

Відводи та самовідводи: обставини, що виключають участь особи в кримінальному провадженні. Заявлення та вирішення відводів та самовідводів.

Тема 4. ДОКАЗИ

Докази та їх процесуальні джерела. Види доказів. Належність доказу. Допустимість доказу. Недопустимість доказів, отриманих внаслідок істотного порушення прав та свобод людини. Недопустимість доказів та відомостей, які стосуються особи підозрюваного, обвинуваченого. Визнання доказів недопустимими. Достовірність доказу. Достатність доказів для прийняття процесуального рішення.

Тема 5. ДОКАЗУВАННЯ

Предмет доказування. Обов'язок доказування. Збирання (формування) доказів та їх джерел. Форми фіксування кримінального провадження. Перевірка доказів. Оцінка доказів. Доказування при обґрунтуванні та оформленні процесуальних рішень у кримінальному провадженні.

Тема 6. ПОКАЗАННЯ ОСІБ ЯК ПРОЦЕСУАЛЬНЕ ДЖЕРЕЛО ДОКАЗІВ

Поняття показань як процесуального джерела доказів. Висновок або думка особи, яка дає показання. Пояснення особи. Особи, які дають показання. З'ясування достовірності показань свідка. Показання з чужих слів.

Тема 7. РЕЧОВІ ДОКАЗИ

Поняття та ознаки речового доказу. Види речових доказів. Процесуальне закріплення предметів як речових доказів. Зберігання речових доказів та вирішення питання про них.

Тема 8. ДОКУМЕНТИ ЯК ПРОЦЕСУАЛЬНЕ ДЖЕРЕЛО ДОКАЗІВ

Поняття документу як процесуального джерела доказів. Види документів. Гарантії достовірності документів, які залучаються як джерело доказів. Процесуальний порядок оформлення документа як джерела доказів. Зберігання документів та вирішення питання про них.

Тема 9. ВИСНОВОК ЕКСПЕРТА

Поняття висновку експерта як процесуального джерела доказів. Види висновку експерта. Гарантії достовірності і допустимості висновку експерта. Форма та зміст висновку експерта. Перевірка та оцінка висновку експерта.

Тема 10. ПРОЦЕСУАЛЬНІ ДОКУМЕНТИ ТА ПОВІДОМЛЕННЯ

Поняття та види процесуальних документів. Процесуальні рішення органів розслідування: основні види та вимоги щодо форми та змісту. Судові процесуальні рішення, їх форма та зміст. Повідомлення учасника кримінального провадження.

Тема 11. ЗАХОДИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ КРИМІНАЛЬНОГО ПРОВАДЖЕННЯ

Поняття, цілі заходів забезпечення кримінального провадження. Загальні підстави та обмеження для застосування заходів забезпечення кримінального провадження. Види та особливості застосування, припинення окремих заходів забезпечення кримінального провадження, які не є запобіжними заходами. Виклик слідчим, прокурором, судовий виклик і привід. Накладення грошового стягнення. Тимчасове обмеження у користуванні спеціальним правом. Відсторонення від посади. Тимчасовий доступ до речей і документів. Тимчасове вилучення майна. Арешт майна. Прокурорський нагляд та судовий контроль за застосуванням заходів забезпечення кримінального провадження.

Тема 12. ЗАПОБІЖНІ ЗАХОДИ

Поняття, мета запобіжних заходів. Види запобіжних заходів. Підстави застосування запобіжних заходів. Обставини, що враховуються при обранні запобіжного заходу. Особливості застосування, припинення окремих запобіжних заходів. Особисте зобов'язання. Особиста порука. Застава. Домашній арешт. Тримання під вартою. Затримання особи. Затримання особи без ухвали слідчого судді, суду. Застосування електронних засобів контролю. Зміна та скасування запобіжних заходів. Прокурорський нагляд та судовий контроль за застосуванням запобіжних заходів.

Тема 13. ПРОЦЕДУРА СУДОВОГО РОЗГЛЯДУ

Підготовчі судові дії. Відкриття судового засідання. Оголошення складу суду і роз'яснення права відводу. Повідомлення про права і обов'язки. Видалення свідків із залу судового засідання. Початок судового розгляду. Роз'яснення обвинуваченому суті обвинувачення. Визначення обсягу доказів, що підлягають дослідженню, та порядку їх дослідження. Розгляд судом клопотань учасників судового провадження. Дослідження доказів та їх джерел судом та сторонами кримінального провадження. Допит обвинуваченого, свідка, потерпілого. Особливості допиту малолітнього або неповнолітнього свідка чи потерпілого. Пред'явлення для впізнання. Проведення експертизи, допит експерта в суді. Дослідження речових доказів, документів. Консультації та роз'яснення спеціаліста. Огляд на місці. Закінчення з'ясування обставин та перевірки їх доказами. *Судові дебати.* Обвинувальні промови прокурора, потерпілого, цивільного позивача, їх представників та законних представників. Захисні промови обвинуваченого, його законного представника, захисника, цивільного відповідача, його представника. Право на виголошення репліки. *Останнє слово обвинуваченого.* Вихід суду для ухвалення судового рішення.

Тема 14. СУДОВІ РІШЕННЯ

Види судових рішень. Законність, обґрунтованість і вмотивованість судового рішення. Порядок ухвалення судових рішень. Таємниця наради суддів. Окрема думка судді. Форма та зміст судових ухвал. Ухвали суду, які виносяться у нарадчій кімнаті. Ухвали, які можуть виноситися в залі судового засідання. Вирок суду. Питання, що вирішуються судом при ухваленні вироку. Види вироків, підстави для їх винесення. Зміст вироку. Проголошення та роз'яснення судового рішення. Звільнення обвинуваченого з-під варти. Заходи піклування про неповнолітніх, непрацездатних і збереження майна обвинуваченого.

Тема 15. ПРОВАДЖЕННЯ В СУДІ АПЕЛЯЦІЙНОЇ ІНСТАНЦІЇ

Суть і завдання стадії перегляду вироків ухвал і постанов суду в апеляційному порядку. Об'єкти і суб'єкти права на апеляцію. Зміст і форма апеляції. Порядок і строки апеляційного оскарження, внесення змін до скарги або відмови від неї. Наслідки подання апеляції. Порядок розгляду справи апеляційним судом та обсяг її перевірки. Рішення, які вправі прийняти апеляційний суд за результатом розгляду справи. Підстави для скасування або зміни рішень суду першої інстанції апеляційним судом. Ухвала апеляційного суду та її зміст. Постановлення апеляційним судом свого вироку (постанови). Порядок перевірки апеляційним судом ухвал суду і постанов судді.

СПИСОК ЗАКОНОДАВСТВА ТА РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

Нормативно-правові акти

1. Конституція України, прийнята 28.06.1996 року (зі змінами) // Відомості Верховної Ради України. – 1996. – № 30. – Ст. 141.
2. Кримінальний кодекс України від 05.05.2001 року (зі змінами) // Відомості Верховної Ради України. – 2001. – № 5-26. – Ст. 131.
3. Кримінальний процесуальний кодекс України від 13.04.2012 року (зі змінами) // Відомості Верховної Ради України. – № 9-10, № 11-12, № 13. – 2013. – Ст. 88.
4. Цивільний кодекс України від 16.01.2003 року (зі змінами) // Офіційний вісник України. – 2003. – № 11. – Ст. 461.
5. Цивільний процесуальний кодекс України від 18.03.2004 року (зі змінами) // Відомості Верховної Ради України. – № 40-41, 42. – 2004. – Ст.492.
6. Декларація про державний суверенітет України від 16.07.1990 року // Відомості Верховної Ради України. – 1990. – № 31. – Ст. 429.
7. Акт проголошення незалежності України від 24.08.1991 року // Відомості Верховної Ради України. – 1991. – № 38. – Ст. 502.
8. Закон України “Про всеукраїнський референдум” від 06.11.2012 року // Відомості Верховної Ради України. – 2013. – № 44-45. – Ст. 634.
9. Закон України “Про громадські об’єднання” від 22.03.2012 року (зі змінами) // Відомості Верховної Ради України. – 2013. – № 1. – Ст.1.
10. Закон України “Про громадянство України” від 18.01.2001 року (зі змінами) // Відомості Верховної Ради України. – 2001. – № 13. – Ст. 65.
11. Закон України “Про забезпечення прав і свобод громадян та правовий режим на тимчасово окупованій території України” від 15.04.2014 року (зі змінами) // Відомості Верховної Ради України. – 2014. – № 26. – Ст. 892.
12. Закон України “Про Конституційний Суд України” від 13.07.2017 року (зі змінами) // Відомості Верховної Ради України. – 2017. – № 35. – Ст. 376.
13. Закон України “Про місцеве самоврядування в Україні” від 21.05.1997 року (зі змінами) // Відомості Верховної Ради України. – 1997. – № 24. – Ст. 170.

Навчальна література

Теорія держави і права

1. Загальна теорія права : підручник / [за заг. ред. М.І.Козюбри]. – К.: Ваіте, 2015. – 392 с.
2. Загальна теорія держави і права : (підруч. для студ. юрид. спец. вищих навчальних закладів) / [М. В. Цвік, В. Д. Ткаченко, Л. Л. Рогачова та ін.]; за ред. М. В. Цвіка, В. Д. Ткаченка, О. В. Петришина. – Х. : Право, 2002. – 432 с.
3. Кельман М. С. Загальна теорія держави і права : підручник / М. С. Кельман, О. Г. Мурашин. – К. : “Кондор”, 2006. – 477 с.
4. Котюк В. О. Основи держави і права. – К. : Атіка, 2004. – 518 с.
5. Рабінович П. М. Основи загальної теорії права і держави : навч. посіб / Рабінович П. М. – К. : Атіка, 2002. – 312 с.
6. Скакун О.Ф. Теорія права і держави : [підруч.] / Скакун О.Ф. – К. : Алерта, 2011. – 520 с.
7. Теорія держави і права : академічний курс : підручник / за ред. О. В. Зайчука, Н. М. Оніщенко. – К. : Юрінком Інтер, 2006. – 688 с.
8. Теорія держави і права (опорні конспекти) / автор-упорядник Кравчук М. В. – К. : Атіка, 2003.
9. Теорія держави і права : підручник / С. Л. Лисенков, А. М. Колодій, О. Д. Тихомиров, В. С. Ковальський ; за ред. С. Л. Лисенкова. – К. : Юрінком Інтер, 2005. – 448 с.
10. Теорія держави і права : підручник / О. В. Петришин, С. П. Погребняк, В. С. Смородинський та ін. ; за ред. О. В. Петришина. – Х. : Право, 2015. – 368 с.

Конституційне право України

1. Демків Р. Я. Конституційне право України: курс лекцій / Р. Я. Демків. – Львів: Львів. держ. ун-т внутр. справ, 2012. – 332 с.
2. Конституційне право: вчора, сьогодні, завтра: рекомендаційний покажчик на допомогу студентам спеціальності “Правознавство” / уклад. М. А. Бороденко, О. В. Ватаманюк. – Чернівці: [БДФЕУ], 2015. – 55 с.
3. Конституционные преобразования в Украине: история, теория и практика: монография / М. Ф. Орзих, А. Р. Крусян, В. Н. Шаповал и др.; под ред. М. Ф. Орзиха. – К.: Юринком Интер, 2013. – 512 с.
4. Серьогін В. О. Конституційне право України : навчальний посібник / В.О. Серьогін. – Харків : ХНУВС, 2010. – 368 с.
5. Скрипнюк О. В. Конституційне право України : підручник для студентів вищих навчальних закладів / О. В. Скрипнюк. – К. : Ін Юре, 2010. – 672 с.
6. Совгиря О. В., Шукліна Н. Г. Конституційне право України. Повний курс : навч. посіб. / О. В. Совгиря, Н. Г. Шукліна. – 2-ге вид., перероб. і доп. – К. : Юринком Інтер, 2012. – 544 с.
7. Фрицький О. Ф. Конституційне право України : підручник / О. Ф. Фрицький. – 3-є вид., перероб. і доп. – К. : Юринком Інтер, 2006. – 512 с.
8. Федоренко В. Л. Конституційне право України : підруч. / До 20-ої річниці Конституції України та 25-ої річниці незалежності України / В. Л. Федоренко. – К. : Видавництво Ліра-К, 2016. – 616 с.
9. Чушенко В. І. Конституційне право України : підруч. / В. І. Чушенко, І. Я. Заяць. – К. : Видавничий Дім “Ін Юре”, 2007. – 488 с.
10. Шаптала Н. К., Задорожня Г. В. Конституційне право України : навч. посіб. / Н. К. Шаптала, Г. В. Задорожня. – Дніпропетровськ : ТОВ “ЛізуновПрес”, 2012. – 472 с.
11. Майданник О. О. Конституційне право України : навч. посіб / О. О. Майданник. – К. : Алерта, 2011. – 380 с.
12. Шляхтун П. П. Конституційне право України : підручник / П. П. Шляхтун. – К. : “Освіта України”, КНТ, 2008. – 592 с.

Цивільне право України

1. Цивільне право України: підручник [вид. 3-є переробл. і доповн.] / О. В. Старцев, Є. О. Харитонов, О. І. Харитонova. – 2013. – 808 с.
2. Словник цивільного права / В. І. Борисова, С. Н. Приступа, В. С. Козадаєв. – Х.: Фактор, 2012. – 176 с.
3. Цивільне право : підручник [у 2 т.] / В. І. Борисова (кер. авт. кол.), Л. М. Баранова, Т. І. Бегова та ін.; за ред. В. І. Борисової, І. В. Спасибо-Фатєєвої, В. Л. Яроцького – Х. : Право, 2011. – Т. 2. – 816 с.
4. Цивільне право України: Загальна частина: [підруч.] / І. А. Бірюков, О. Ю. Заїка, С. С. Бичкова; за ред. І. А. Бірюкова, О. Ю. Заїки. – 3-тє вид., змін. та доповн. – К.: Алерта, 2014. – 510 с.
5. Цивільне право України. Загальна частина: підручник / за ред. В. Г. Фазикоша, С. Б. Булеци. – К.: Знання, 2010. – 631 с.
6. Цивільне право України. Загальна частина: підручник / за ред. О. В. Дзери, Н. С. Кузнецової, Р. А. Майданика. – 3-тє вид., перероб. і доп. – К. : Юринком Інтер, 2010. – 976 с.
7. Цивільне право України. Особлива частина: підручник / за ред. О. В. Дзери, Н. С. Кузнецової, Р. А. Майданика. – 3-тє вид., перероб. і доп. – К. : Юринком Інтер, 2010. – 1176 с.
8. Цивільне право України: підручник. Особлива частина / За заг. ред. д. ю. н., проф. Р. Б. Шишки. – К.: Вид. Ліра, 2015. – 1024 с.
9. Заїка Ю. О. Спадкове право: навчальний посібник / Ю. О. Заїка, Є. О. Рябокoнь. – К. : Юринком Інтер, 2009. – 352 с.
10. Цивільне та сімейне право України: підручн. / за ред. Харитонova Є. О., Голубевої Н. Ю. – К. : Правова єдність, 2009. – 968 с.
11. Цивільне право України: підручник / Є. О. Харитонов, О. І. Харитонova, О. В. Старцев. – 2-ге вид., перероб. і доп. – К. : Істина, 2009. – 816 с.

12. Ромовська З. В. Українське цивільне право. Загальна частина: Академічний курс: Підручник / З. В. Ромовська. – [2-ге вид., допов.]. – К. : Алерта; КНТ; ЦУЛ, 2009. – 500 с.

Кримінальне право України

1. Кримінальне право України. Загальна частина : підручник / [Ю. В. Александров, О. О. Дудоров та ін.]. – Вид. 4-е, переробл. та доповн. / за ред. М. І. Мельника, В. А. Клименка. – К. : Атіка, 2008. – 376 с.
2. Кримінальне право України. Особлива частина : підручник / [Ю. В. Александров, О. О. Дудоров, В. А. Клименко та ін.]. – Вид. 2-е, переробл. та доповн. / за ред. М. І. Мельника, В. А. Клименка – К. : Атіка, 2008. – 712 с.
3. Кримінальне право України. Особлива частина : підручник / [Ю. В. Баулін, В. І. Борисов, С. Б. Гавриш та ін.]; За ред. В. В. Сташиса, В. Я. Тація. – 3-є вид., переробл. і допов. – К. : Юрінком Інтер, 2007. – 624 с.
4. Кримінальне право України. Загальна частина [Текст] : підруч. для студентів юрид. ВНЗ / [В. І. Борисов та ін.]; за ред. проф. В. Я. Тація, В. І. Борисова, В. І. Тютюгіна. - Харків : Право, 2015. – 525 с.
5. Кримінальне право України. Загальна частина [Текст] : навч. посіб. / [Трубников В. М. та ін.]; за заг. ред. д-ра юрид. наук, проф. В. М. Трубнової. - Харків : ХНУ ім. В. Н. Каразіна, 2015. – 442 с.
6. Кримінальне право України. Загальна частина : Підручник / [Ю. В. Баулін, В. І. Борисов, Л. М. Кривоченко та ін.]; за ред. проф. В. В. Сташиса, В. Я. Тація. – 3-є вид., переробл. і доповн. – К.: Юрінком Інтер, 2007. – 496 с.
7. Кримінальне право України: Загальна частина : підручник / [Ю. В. Баулін, В. І. Борисов, В. І. Тютюгін та ін.]; за ред. проф. В. В. Сташиса, В. Я. Тація. – 4-те вид., переробл. і допов. – Х. : Право, 2010. – 456 с.
8. Селецький С. І. Кримінальне право України: Загальна частина. – К.: ЦУПЛ, 2008. – 496 с.
9. Хавронюк М. І. Довідник з Особливої частини Кримінального кодексу України / Хавронюк М. І. – К.: [б.в.], 2004. – 504 с.
10. Хавронюк М. І. Судово-практичний коментар до Кримінального кодексу України / Хавронюк М. І. – К.: Юрисконсульт, 2006. – 550 с.
11. Фріс П. Л. Кримінальне право України: Загальна частина: [підручник для ВНЗ] / П. Л. Фріс. – 2-е вид. – 2009. – 512 с.

Кримінальне процесуальне право України

1. Кримінальний процесуальний кодекс України: Науково-практичний коментар / За загальною редакцією проф. В. Г. Гончаренка, В. Т. Нора, М. Є. Шумила. – К. : Юстініан, 2012. – 1224 с.
2. Кримінальний процес: підручник / за ред. В. Я. Тація, Ю. М. Грошевого. – Х.: Право, 2013. – 824 с.
3. Кримінальний процесуальний кодекс України: Науково-практичний коментар / відп. ред.: С. В. Ківалов, С. М. Міщенко, В. Ю. Захарченко. – Х.: Одиссей, 2013. – 1104 с.
4. Кримінальний процесуальний кодекс України. Науково-практичний коментар : у 2 т. – Т. 1 / О. М. Бандурка, Є. М. Блажівський, Є. П. Бурдоль та ін.; за заг. ред. В. Я. Тація, В. П. Пшонки, А. В. Портнова. – Х.: Право, 2012. – 768 с.
5. Кримінальний процесуальний кодекс України. Науково-практичний коментар : у 2 т. Т. 2 / Є. М. Блажівський, Ю. М. Грошевий, Ю. М. Дьомін та ін.; за заг. ред. В. Я. Тація, В. П. Пшонки, А. В. Портнова. – Х.: Право, 2012. – 664 с.
6. Кримінальний процесуальний кодекс України: структурно-логічні схеми і таблиці, типові бланки та зразки процесуальних документів: наук.-практ. посіб. / авт. кол.: Р. Г. Андреев, Є. М. Блажівський, М. І. Гошовський та ін. – К.: Алерта, 2012. – 736 с.
7. Кримінальний процес : підручник / Ю. М. Грошевий, В. Я. Тацій, А. Р. Туманянц та ін. ; за заг. ред. В. Я. Тація, О. В. Капліної, О. Г. Шило. – Х. : Право, 2014. – 824 с.

ОЦІНЮВАННЯ ЗНАНЬ ВСТУПНИКІВ

1. Критерії оцінювання

На фаховому випробуванні за кожну правильну відповідь (виконане завдання) вступнику нараховується певна кількість балів, яка зростає пропорційно до кількості та правильності виконаних завдань.

За кожну правильну відповідь із 10 завдань вступнику нараховується максимально 5 балів. Оцінювання знань вступників здійснюється за шкалою від 100 до 150 балів.

2. Рівень підготовки вступника

Результати виконання завдань дозволяють виявити рівень підготовки вступника:

150–140 балів;

139–130 балів;

129–120 балів;

119– 100 балів.

1 рівень (високий): 150–140 балів виставляється вступникам, які в повному обсязі виконали завдання (тестові завдання), продемонстрували обізнаність з усіма поняттями, фактами, термінами; адекватно оперують ними при розв'язанні завдань; виявили творчу самостійність, здатність аналізувати факти, які стосуються наукових проблем. Усі завдання (тестові завдання) розв'язані (виконані) правильно, без помилок.

2 рівень (середній): 139–130 балів виставляється за умови достатньо повного виконання завдань (тестових завдань). Розв'язання завдань має бути правильним, логічно обґрунтованим, демонструвати творчо-пізнавальні уміння та знання теоретичного матеріалу. Разом з тим, у роботі може бути допущено декілька несуттєвих помилок.

3 рівень (достатній): 129–120 балів виставляється за знання, які продемонстровані в неповному обсязі. Вони, зазвичай, носять фрагментарний характер. Теоретичні та фактичні знання відтворюються репродуктивно, без глибокого осмислення, аналізу, порівняння, узагальнення. Відчувається, що вступник недостатньо обізнаний з матеріалом джерел із навчальної дисципліни та не може критично оцінити наукові факти, явища, ідеї.

4 рівень (низький): 119 – 100 балів виставляється за неправильну або поверхневу відповідь, яка свідчить про неусвідомленість і нерозуміння поставленого завдання. Літературу з навчальної дисципліни вступник не знає, її понятійно-категоріальним апаратом не володіє. Відповідь засвідчує вкрай низький рівень володіння програмним матеріалом.

Голова фахової атестаційної комісії

А. М. Демчук

Відповідальний секретар
приймальної комісії

А.М. Слащук